

לְמוּד יוֹמִי

משניות זוהר

עם תיקוני זוהר

דף ליום לסיום בשנה

ובסופו "לחם משנה" פרק אחד ממסכת שבת ומסכת עירובין לכבוד שבת קודש

בעידודו של מו"ר הרח"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב, עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
תולדות תשפ"ז

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ"ק אדמו"ר עט"ר
מוהרא"ש
ר' אליעזר שלמה בן
ר' מנחם זאב זי"ע

לזכות מורנו ורבנו הרה"צ
ר' יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלִּמּוּד :
הַלִּמּוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצָּלָחָה לְכֻלָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת עֲרָכִין פֶּרֶק ט

א. הַמּוֹכֵר אֶת שָׂדֵהוּ בִּשְׁעַת הַיּוֹבֵל - אֵינוֹ מֻתָּר לִגְאֹל פָּחוֹת מִשְּׁתֵּי שָׁנִים, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כה, טו): "בְּמִסְפַּר שְׁנֵי־תְבוּאֹת יִמְכָּר לָךְ". הָיְתָה שְׁנַת שִׁדָּפוֹן וִירָקוֹן אוֹ שְׁבִיעִית - אֵינָהּ עוֹלָה מִן הַמִּנְיָן. נָרָה אוֹ הוֹבִירָהּ - עוֹלָה לוֹ מִן הַמִּנְיָן. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: מִכָּרָהּ לוֹ לִפְנֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְהִיא מְלֵאָה פֵּרוֹת - הֲרֵי זֶה אוֹכֵל מִמֶּנָּה שָׁלֹשׁ תְּבוּאוֹת לִשְׁתֵּי שָׁנִים: ב. מִכָּרָהּ לָרִאשׁוֹן בְּמָנֶה, וּמָכַר הָרִאשׁוֹן לַשֵּׁנִי בְּמָאתַיִם - אֵינוֹ מְחַשֵּׁב אֶלָּא עִם הָרִאשׁוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כה, כז): "לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר לוֹ". מִכָּרָהּ לָרִאשׁוֹן בְּמָאתַיִם, וּמָכַר הָרִאשׁוֹן לַשֵּׁנִי בְּמָנֶה - אֵינוֹ מְחַשֵּׁב אֶלָּא עִם הָאַחֲרוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם): "לָאִישׁ" - לָאִישׁ אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ. לֹא יִמְכֹּר בָּרָחוֹק וְיִגְאֹל בְּקָרוֹב, בָּרָע וְיִגְאֹל בְּיָפָה, לֹא יִלְוֶה וְיִגְאֹל, וְלֹא יִגְאַל לַחֲצָאִים. וּבַהֶקְדֵּשׁ מֻתָּר בְּכֻלָּן. זֶה חֹמֶר בַּהֶדְיוֹט מִבַּהֶקְדֵּשׁ: ג. הַמּוֹכֵר בַּיִת בְּתֵּי עָרֵי חוֹמָה - הֲרֵי זֶה גּוֹאֵל מִיָּד, וְגוֹאֵל כָּל שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ. הֲרֵי זֶה כְּמִין רְבִית, וְאֵינָהּ רְבִית. מֵת הַמּוֹכֵר - יִגְאַל בְּנוֹ. מֵת הַלּוֹקֵחַ - יִגְאַל מִיַּד בְּנוֹ. אֵינוֹ מוֹנֶה לוֹ שָׁנָה, אֶלָּא מִשָּׁעָה שֶׁמָּכַר לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם, לו): "עַד מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה". וּכְשֶׁהוּא אוֹמֵר: "תְּמִימָה" - לְהָבִיא חֹדֶשׁ הָעִבּוּר. רַבִּי אוֹמֵר: יִתֵּן לוֹ שָׁנָה וְעִבּוּרָהּ: ד. הִגִּיעַ יוֹם שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ וְלֹא נִגְאַל - הָיָה חָלוּט לוֹ. אֶחָד הַלּוֹקֵחַ וְאֶחָד שֶׁנִּתַּן לוֹ מַתָּנָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם): "לַצְּמִיתֻת". בָּרִאשׁוֹנָה הָיָה נִטְמָן יוֹם שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ שֶׁיִּהְיֶה חָלוּט לוֹ. הִתְקִין הִלֵּל הַזָּקֵן, שֶׁיִּהְיֶה חוֹלֵשׁ אֶת מְעוֹתָיו בַּלִּשְׁכָּה, וְיִהְיֶה שׁוֹבֵר אֶת הַדֶּלֶת וְנִכְנָס. אֵימָתַי שֶׁיִּרְצֶה הַלָּה - יָבוֹא וְיִטֹּל אֶת מְעוֹתָיו: ה. כֹּל שֶׁהוּא לִפְנִים מִן הַחוֹמָה - הֲרֵי הוּא כִּבְתֵּי עָרֵי חוֹמָה, חוּץ מִן הַשָּׂדוֹת. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אַף הַשָּׂדוֹת. בַּיִת הַבָּנוּי בַּחוֹמָה - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינוֹ כִּבְתֵּי עָרֵי חוֹמָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כֹּתֶל הַחִיצוֹן הֵיא חוֹמָתוֹ: ו. עִיר שֶׁגַּגּוֹתֶיהָ חוֹמָתָהּ, וְשֶׁאֵינָהּ מֻקֶּפֶת חוֹמָה מִימוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן - אֵינָהּ כִּבְתֵּי עָרֵי חוֹמָה. וְאֵלּוּ הֵן בָּתֵּי עָרֵי חוֹמָה: שָׁלֹשׁ חֲצֵרוֹת שֶׁל שְׁנֵי שְׁנֵי בָּתִּים, מֻקָּפוֹת חוֹמָה מִימוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן; כְּגוֹן קַצְרָה הַיִּשָּׁנָה שֶׁל צִפּוֹרִים, וְחַקְרָה שֶׁל גּוּשׁ חָלָב, וְיוֹדְפַת הַיִּשָּׁנָה, וְגַמְלָא, וּגְדוּד, וְחָדִיד, וְאוֹנוֹ, וִירוּשָׁלַיִם, וְכֵן כֵּיוֹצֵא בָהֶן: ז. בָּתֵּי הַחֲצֵרִים - נוֹתְנִים לָהֶם כְּחַ הַיָּפָה שֶׁבְּבָתֵּי עָרֵי חוֹמָה וְכֹחַ הַיָּפָה שֶׁבַּשָּׂדוֹת, נִגְאָלִין מִיָּד, וְנִגְאָלִין כָּל שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ כַּבָּתִּים, וְיוֹצְאִים בַּיּוֹבֵל וּבִגְרָעוֹן כֶּסֶף כַּשָּׂדוֹת. וְאֵלּוּ הֵן בָּתֵּי חֲצֵרִים: שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שֶׁל שְׁנֵי שְׁנֵי בָּתִּים, אַף־עַל־פִּי שֶׁמְּקֻפִּין חוֹמָה מִימוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן - הֲרֵי אֵלּוּ כִּבְתֵּי חֲצֵרִים: ח. יִשְׂרָאֵל שֶׁיָּרַשׁ אֲבִי אִמּוֹ לֵוִי, אֵינוֹ גּוֹאֵל כַּסֵּדֶר הַזֶּה. וְכֵן לֵוִי שֶׁיָּרַשׁ אֶת אֲבִי אִמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אֵינוֹ גּוֹאֵל כַּסֵּדֶר הַזֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כה, לג): "כִּי בָתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם" - עַד שֶׁיִּהְיֶה

לֵוִי וּבְעָרֵי הַלְוִיִּם; דִּבְרֵי רַבִּי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין הַדְּבָרִים אֲמוּרִים אֶלָּא בְּעָרֵי הַלְוִיִּם. אֵין עוֹשִׂים שָׂדֶה מִגְרָשׁ, וְלֹא מִגְרָשׁ שָׂדֶה, וְלֹא מִגְרָשׁ עִיר, וְלֹא עִיר מִגְרָשׁ. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּעָרֵי הַלְוִיִּם. אֲבָל בְּעָרֵי יִשְׂרָאֵל: עוֹשִׂין שָׂדֶה מִגְרָשׁ וְלֹא מִגְרָשׁ שָׂדֶה, מִגְרָשׁ עִיר וְלֹא עִיר מִגְרָשׁ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַחֲרִיבוּ אֶת עָרֵי יִשְׂרָאֵל. הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מוֹכְרִים לְעוֹלָם וְגוֹאֲלִים לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם, לב): "גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה לַלְוִיִּם":

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת עֲרָכִין

מַסֶּכֶת תְּמוּרָה פֶּרֶק א

א. הַכֹּל מְמִירִים, אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נָשִׁים. לֹא שֶׁאָדָם רַשַּׁאי לְהָמִיר, אֶלָּא, שֶׁאִם הֵמִיר - מוּמָר, וְסוֹפֵג אֶת הָאַרְבָּעִים. הַכֹּהֲנִים מְמִירִים אֶת שֶׁלָּהֶם, וְיִשְׂרָאֵל מְמִירִים אֶת שֶׁלָּהֶם. אֵין הַכֹּהֲנִים מְמִירִים לֹא בַּחַטָּאת, וְלֹא בָּאָשָׁם, וְלֹא בַּבְּכוֹר. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: וְכִי מִפְּנֵי מָה אֵין מְמִירִים בַּבְּכוֹר? אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: חַטָּאת וְאָשָׁם מַתָּנָה לַכֹּהֵן, וְהַבְּכוֹר מַתָּנָה לַכֹּהֵן: מַה חַטָּאת וְאָשָׁם - אֵין מְמִירִים בָּהֶם - אַף הַבְּכוֹר - לֹא יְמִירֶנּוּ בּוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: מַה לִּי אֵינוֹ מֵמִיר בַּחַטָּאת וּבָאָשָׁם, שֶׁאֵין זָכִין בָּהֶן בְּחַיֵּיהֶם, תֹּאמַר בַּבְּכוֹר שֶׁזָּכִין בּוֹ בְּחַיָּיו? אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר (וַיִּקְרָא כז, י): "וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ"; הֵיכָן קְדֻשָּׁה חָלָה עָלָיו? בְּבֵית הַבְּעָלִים, אַף תְּמוּרָה בְּבֵית הַבְּעָלִים: ב. מְמִירִין מִן הַבָּקָר עַל הַצֹּאן, וּמִן הַצֹּאן עַל הַבָּקָר, מִן הַכְּבָשִׂים עַל הָעִזִּים, וּמִן הָעִזִּים עַל הַכְּבָשִׂים, מִן הַזְּכָרִים עַל הַנְּקֵבוֹת, וּמִן הַנְּקֵבוֹת עַל הַזְּכָרִים, מִן הַתְּמִימִים עַל בַּעֲלֵי מוּמִין, וּמִבַּעֲלֵי מוּמִין עַל הַתְּמִימִים, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם): "לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ, טוֹב בְּרָע אוֹ רַע בְּטוֹב". אֵיזֶהוּ "טוֹב בְּרָע"? בַּעֲלֵי מוּמִין שֶׁקִּדְּמָם הֶקְדֵּשָׁן אֶת מוּמָם. מְמִירִים אֶחָד בִּשְׁנַיִם, וּשְׁנַיִם בְּאֶחָד, אֶחָד בִּמְאָה, וּמֵאָה בְּאֶחָד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵין מְמִירִים אֶלָּא אֶחָד בְּאֶחָד, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם): "וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ" - מַה "הוּא" מְיֻחָד, אַף "תְּמוּרָתוֹ" מְיֻחֶדֶת: ג. אֵין מְמִירִין אֲבָרִים בְּעֲבָרִים, וְלֹא עֲבָרִים בַּאֲבָרִים, וְלֹא אֲבָרִים וְעֲבָרִים בִּשְׁלֵמִים, וְלֹא שְׁלֵמִים בָּהֶן. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: מְמִירִים אֲבָרִין בִּשְׁלֵמִים, וְלֹא שְׁלֵמִים בַּאֲבָרִין. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: וַהֲלֹא בַּמֻּקְדָּשִׁין הָאוֹמֵר: 'רַגְלָהּ שֶׁל זוֹ עוֹלָה' - כֻּלָּהּ עוֹלָה; אַף כְּשֶׁאָמַר: 'רַגְלָהּ שֶׁל זוֹ תַּחַת זוֹ' - תְּהֵא כֻּלָּהּ תְּמוּרָה תַּחְתֶּיהָ: ד. אֵין הַמְדַמֵּעַ מְדַמֵּעַ אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן. וְאֵין הַמְחַמֵּץ מְחַמֵּץ אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן. וְאֵין הַמַּיִם שְׁאוּבִים פּוֹסְלִים אֶת הַמִּקְוֶה אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן: ה. אֵין מֵי חַטָּאת נַעֲשִׂין מֵי חַטָּאת אֶלָּא עִם מַתַּן אֵפֶר. אֵין בֵּית הַפְּרָס עוֹשֶׂה בֵּית הַפְּרָס, וְלֹא תְּרוּמָה אַחַר תְּרוּמָה, וְלֹא תְּמוּרָה עוֹשָׂה תְּמוּרָה,

וְלֹא הַוָּלָד עוֹשֶׂה תְּמוּרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַוָּלָד עוֹשֶׂה תְּמוּרָה. אָמְרוּ לוֹ: הֶקְדֵּשׁ עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, לֹא הַוָּלָד וְלֹא תְּמוּרָה עוֹשִׂין תְּמוּרָה: ו. הָעוֹפוֹת וְהַמְּנָחוֹת אֵינָן עוֹשִׂין תְּמוּרָה, שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֶלָּא בִּבְהֵמָה. הַצְּבוּר וְהַשֻּׁתָּפִים אֵינָן עוֹשִׂין תְּמוּרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם): "לֹא יָמִיר אֹתוֹ" - יָחִיד עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, לֹא הַצְּבוּר וְלֹא הַשֻּׁתָּפִים עוֹשִׂים תְּמוּרָה. קָרְבְּנוֹת בֶּדֶק הַבַּיִת אֵינָן עוֹשִׂים תְּמוּרָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: וַהֲלֹא הַמַּעֲשֵׂר בִּכְלָל הָיָה, וְלָמָּה יָצָא? לְהַקִּישׁ אֵלָיו: מַה מַּעֲשֵׂר קָרֵב יָחִיד - יָצְאוּ קָרְבְּנוֹת צִבּוּר. מַה מַּעֲשֵׂר קָרֵב מִזְבֵּחַ - יָצְאוּ קָרְבְּנוֹת בֶּדֶק הַבַּיִת:

מַסֶּכֶת תְּמוּרָה פֶּרֶק ב

א. יֵשׁ בְּקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד מַה שֶּׁאֵין בְּקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר, וְיֵשׁ בְּקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר מַה שֶּׁאֵין בְּקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד: שֶׁקָּרְבְּנוֹת הַיָּחִיד עוֹשִׂים תְּמוּרָה, וְקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר אֵינָם עוֹשִׂים תְּמוּרָה. קָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד נוֹהֲגִין בַּזְּכָרִים וּבַנְּקֵבוֹת, וְקָרְבְּנוֹת צִבּוּר אֵינָן נוֹהֲגִין אֶלָּא בַּזְּכָרִים; קָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד חַיָּבִין בְּאַחֲרָיוּתָן וּבְאַחֲרָיוֹת נִסְכֵּיהֶם, וְקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר אֵין חַיָּבִין לֹא בְּאַחֲרָיוּתָן וְלֹא בְּאַחֲרָיוֹת נִסְכֵּיהֶן. אֲבָל חַיָּבִין בְּאַחֲרָיוֹת נִסְכֵּיהֶן מִשֶּׁקָּרֵב הַזֶּבַח. יֵשׁ בְּקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר מַה שֶּׁאֵין בְּקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד: שֶׁקָּרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת וְאֶת הַטֻּמְאָה, וְקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד אֵינָן דּוֹחִים לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת הַטֻּמְאָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: וַהֲלֹא חֲבִתֵּי כֹהֵן גָּדוֹל וּפַר יוֹם־הַכִּפּוּרִים קָרְבַּן יָחִיד, וְדוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת וְאֶת הַטֻּמְאָה? אֶלָּא שֶׁזְּמַנָּן קָבוּעַ: ב. חַטַּאת הַיָּחִיד שֶׁכִּפְּרוּ בְּעָלָיו - מֵתוֹת. וְשֶׁל צִבּוּר - אֵינָן מֵתוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יָמוּתוּ. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: מַה מָּצִינוּ בְּוֹלֵד חַטָּאת וּבִתְמוּרַת חַטָּאת וּבַחַטָּאת שֶׁמֵּתוּ בְּעָלֶיהָ - בְּיָחִיד דִּבְרִים אֲמוּרִים אֲבָל לֹא בְּצִבּוּר, אַף שֶׁכִּפְּרוּ הַבְּעָלִים וְשֶׁעָבְרָה שְׁנָתָן - בַּיָּחִיד דִּבְרִים אֲמוּרִים אֲבָל לֹא בְּצִבּוּר: ג. חֹמֶר בַּקָּדָשִׁים מִבִּתְמוּרָה, וּבִתְמוּרָה מִבַּקָּדָשִׁים: שֶׁהַקָּדָשִׁים עוֹשִׂים תְּמוּרָה, וְאֵין תְּמוּרָה עוֹשָׂה תְּמוּרָה. הַצִּבּוּר וְהַשֻּׁתָּפִין מַקְדִּישִׁים, אֲבָל לֹא מְמִירִים, וּמַקְדִּישִׁים אֲבָרִים וְעֻבָּרִים, אֲבָל לֹא מְמִירִים. חֹמֶר בַּתְּמוּרָה: שֶׁהַקְּדֻשָּׁה חָלָה עַל בַּעֲלַת מוּם קָבוּעַ, וְאֵינָהּ יוֹצְאָה לְחֻלִּין לְהִגָּזֵז וּלְהֵעָבֵד. רַבִּי יוֹסֵי בַּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עָשָׂה שׁוֹגֵג כְּמֵזִיד בַּתְּמוּרָה, וְלֹא עָשָׂה שׁוֹגֵג כְּמֵזִיד בַּמַּקְדִּישִׁים. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הַכִּלְאַיִם, וְהַטְּרֵפָה, וְיוֹצֵא דֹּפֶן, טְמְטוּם, וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס - לֹא קִדְּשִׁים וְלֹא מַקְדִּישִׁים:

מַסֶּכֶת תְּמוּרָה פֶּרֶק ג

א. אֵלּוּ קָדָשִׁים שֶׁוַּלְדּוֹתֵיהֶן וּתְמוּרוֹתֵיהֶן כַּיּוֹצֵא בָּהֶן: וְלַד שְׁלָמִים, וּתְמוּרָתָן, וּוְלָדָן, וּוְלַד וְלָדָן עַד סוֹף הָעוֹלָם - הֲרֵי אֵלּוּ כַּשְּׁלָמִים, וּטְעוּנִים סְמִיכָה וּנְסָכִים וּתְנוּפָה וְחָזֶה וָשׁוֹק. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר:

וְלַד שְׁלָמִים - לֹא יִקָּרֵב שְׁלָמִים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יִקָּרֵב. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: לֹא נֶחְלְקוּ עַל וְלַד וְלַד שְׁלָמִים, וְעַל וְלַד וְלַד תְּמוּרָה - שֶׁלֹּא יִקָּרֵב. וְעַל מַה נֶּחְלְקוּ? עַל הַוָּלָד, שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: לֹא יִקָּרֵב, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יִקָּרֵב. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי פַּפְּיָס עַל וְלַד שְׁלָמִים שֶׁיִּקָּרֵב שְׁלָמִים. אָמַר רַבִּי פַּפְּיָס: אֲנִי מֵעִיד, שֶׁהָיְתָה לָנוּ פָּרָה זִבְחֵי שְׁלָמִים וַאֲכַלְנוּהָ בַּפֶּסַח, וְאָכַלְנוּ וְלָדָהּ שְׁלָמִים בֶּחָג: ב. וְלַד תּוֹדָה, וּתְמוּרָתָהּ, וְלָדָן וּוְלַד וְלָדָן עַד סוֹף הָעוֹלָם - הֲרֵי אֵלּוּ כַּתּוֹדָה, וּבִלְבַד שֶׁאֵינָן טְעוּנִים לֶחֶם. תְּמוּרַת עוֹלָה, וּוְלַד תְּמוּרָה, וְלָדָן וּוְלַד וְלָדָן עַד סוֹף הָעוֹלָם - הֲרֵי אֵלּוּ כָּעוֹלָה, וּטְעוּנִין הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ, וְכָלִיל לָאִשִּׁים: ג. הַמַּפְרִישׁ נְקֵבָה לְעוֹלָה וְיָלְדָה זָכָר - יִרְעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב, וְיִמָּכֵר, וְיָבִיא בְּדָמָיו עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הוּא עַצְמוֹ יִקָּרֵב עוֹלָה. הַמַּפְרִישׁ נְקֵבָה לְאָשָׁם - תִּרְעֶה עַד שֶׁתִּסְתָּאֵב, וְתִמָּכֵר, וְיָבִיא בְּדָמֶיהָ אָשָׁם. אִם קָרַב אֲשָׁמוֹ - יִפְּלוּ דָּמֶיהָ לִנְדָבָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: תִּמָּכֵר שֶׁלֹּא בְמוּם. תְּמוּרַת אָשָׁם, וְלַד תְּמוּרָתָהּ וּוְלָדָן וּוְלַד וְלָדָן עַד סוֹף הָעוֹלָם - יִרְעוּ עַד שֶׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמָּכְרוּ, וְיִפְּלוּ דְּמֵיהֶן לִנְדָבָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יָמוּתוּ. וְרַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יָבִיא בְּדֵמֵיהֶן עוֹלוֹת. אָשָׁם שֶׁמֵּתוּ בְעָלָיו, וְשֶׁכִּפְּרוּ בְעָלָיו - יִרְעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב, וְיִמָּכֵר, וְיִפְּלוּ דָּמָיו לִנְדָבָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יָמוּתוּ. וְרַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יָבִיא בְּדֵמֵיהֶן עוֹלוֹת. אָשָׁם שֶׁמֵּתוּ בְעָלָיו, וְשֶׁכִּפְּרוּ בְעָלָיו - יִרְעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב, וְיִמָּכֵר, וְיִפְּלוּ דָּמָיו לִנְדָבָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יָמוּתוּ. וְרַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יָבִיא בְּדֵמֵיהֶן עוֹלוֹת: ד. וַהֲלֹא אַף הַנְּדָבָה עוֹלָה הִיא! מַה בֵּין דִּבְרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר לְדִבְרֵי חֲכָמִים? אֶלָּא, בִּזְמַן שֶׁהִיא בָּאָה חוֹבָה - הוּא סוֹמֵךְ עָלֶיהָ, וּמֵבִיא עָלֶיהָ נְסָכִין, וּנְסָכֶיהָ מִשֶּׁלּוֹ. וְאִם הָיָה כֹּהֵן - עֲבוֹדָתָהּ וְעוֹרָהּ שֶׁלּוֹ. וּבִזְמַן שֶׁהִיא בָּאָה נְדָבָה - אֵינוֹ סוֹמֵךְ עָלֶיהָ, וְאֵינוֹ מֵבִיא עָלֶיהָ נְסָכִין, וּנְסָכֶיהָ מִשֶּׁל צִבּוּר. אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא כֹּהֵן - עֲבוֹדָתָהּ וְעוֹרָהּ שֶׁל אֲנָשִׁי מִשְׁמָר: ה. תְּמוּרַת הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר, וּוְלָדָן, וּוְלַד וְלָדָן עַד סוֹף הָעוֹלָם - הֲרֵי אֵלּוּ כַּבְּכוֹר וְכַמַּעֲשֵׂר, וְיֵאָכְלוּ בְּמוּמָם לַבְּעָלִים. מַה בֵּין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר לְבֵין כָּל הַקָּדָשִׁים? שֶׁכָּל הַקָּדָשִׁים נִמְכָּרִים בָּאִטְלִיס, וְנִשְׁחָטִין בָּאִטְלִיס, וְנִשְׁקָלִין בְּלִיטְרָא, חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר, וְיֵשׁ לָהֶן פִּדְיוֹן, וְלִתְמוּרוֹתֵיהֶן פִּדְיוֹן, חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר. וּבָאִים מֵחוּצָה־לָאָרֶץ, חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר. אִם בָּאוּ תְּמִימִים - יִקָּרְבוּ. וְאִם בַּעֲלֵי מוּמִין - יֵאָכְלוּ בְּמוּמָן לַבְּעָלִים. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: מַה הַטַּעַם? שֶׁהַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר יֵשׁ לָהֶם פַּרְנָסָה בְּמִקּוֹמָן. וּשְׁאָר כָּל הַקָּדָשִׁים אַף־עַל־פִּי שֶׁנּוֹלַד לָהֶם מוּם - הֲרֵי אֵלּוּ בְּקִדֻּשָּׁתָן:

מַסֶּכֶת תְּמוּרָה פֶּרֶק ד

א. וְלַד חַטָּאת, וּתְמוּרַת חַטָּאת, וְחַטָּאת שֶׁמֵּתוּ בְעָלֶיהָ - יָמוּתוּ. שֶׁעָבְרָה שְׁנָתָהּ וְשֶׁאָבְדָה וְנִמְצֵאת בַּעֲלַת מוּם: אִם מִשֶּׁכִּפְּרוּ הַבְּעָלִים - תָּמוּת, וְאֵינָהּ עוֹשָׂה תְּמוּרָה, לֹא נֶהֱנִין, וְלֹא מוֹעֲלִין. אִם עַד

שֶׁלֹּא כִּפְּרוּ הַבְּעָלִים - תִּרְעֶה עַד שֶׁתִּסְתָּאֵב, וְתִמָּכֵר וְיָבִיא בְּדָמֶיהָ אַחֶרֶת, וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה, וּמוֹעֲלִין בָּהּ: ב. הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה, וְהִקְרִיב אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ, וְאַחַר־כָּךְ נִמְצֵאת הָרִאשׁוֹנָה - תָּמוּת. הַמַּפְרִישׁ מָעוֹת לְחַטָּאת וְאָבְדוּ, וְהִקְרִיב חַטָּאת תַּחְתֵּיהֶן וְאַחַר־כָּךְ נִמְצְאוּ הַמָּעוֹת - יֵלְכוּ לְיָם הַמֶּלַח: ג. הַמַּפְרִישׁ מָעוֹת לְחַטָּאתוֹ וְאָבְדוּ, וְהִפְרִישׁ מָעוֹת אֲחֵרִים תַּחְתֵּיהֶן, לֹא הִסְפִּיק לְקַח בָּהֶן חַטָּאת, עַד שֶׁנִּמְצְאוּ הַמָּעוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת - יָבִיא מֵאֵלּוּ וּמֵאֵלּוּ חַטָּאת, וְהַשְּׁאָר יִפְּלוּ לִנְדָבָה, הַמַּפְרִישׁ מָעוֹת לְחַטָּאתוֹ, וְאָבְדוּ וְהִפְרִישׁ חַטָּאת תַּחְתֵּיהֶן - לֹא הִסְפִּיק לְהַקְרִיבָהּ עַד שֶׁנִּמְצְאוּ הַמָּעוֹת, וַהֲרֵי חַטָּאת בַּעֲלַת מוּם - תִּמָּכֵר וְיָבִיא מֵאֵלּוּ וּמֵאֵלּוּ חַטָּאת, וְהַשְּׁאָר יִפְּלוּ לִנְדָבָה. הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה, וְהִפְרִישׁ מָעוֹת תַּחְתֶּיהָ, לֹא הִסְפִּיק לְקַח בָּהֶן חַטָּאת, עַד שֶׁנִּמְצֵאת חַטָּאתוֹ, וַהֲרֵי הִיא בַּעֲלַת מוּם - תִּמָּכֵר, וְיָבִיא מֵאֵלּוּ וּמֵאֵלּוּ חַטָּאת, וְהַשְּׁאָר יִפְּלוּ לִנְדָבָה. הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה וְהִפְרִישׁ אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ, לֹא הִסְפִּיק לְהַקְרִיבָהּ עַד שֶׁנִּמְצֵאת הָרִאשׁוֹנָה, וַהֲרֵי שְׁתֵּיהֶן בַּעֲלוֹת מוּם - יִמָּכְרוּ, וְיָבִיא מֵאֵלּוּ וּמֵאֵלּוּ חַטָּאת, וְהַשְּׁאָר יִפְּלוּ לִנְדָבָה. הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה, וְהִפְרִישׁ אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ, לֹא הִסְפִּיק לְהַקְרִיבָהּ עַד שֶׁנִּמְצֵאת הָרִאשׁוֹנָה, וַהֲרֵי שְׁתֵּיהֶן תְּמִימוֹת - אַחַת מֵהֶן תִּקְרַב חַטָּאת, וְהַשְּׁנִיָּה תָּמוּת, דִּבְרֵי רַבִּי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין חַטָּאת מֵתָה, אֶלָּא שֶׁנִּמְצֵאת מֵאַחַר שֶׁכִּפְּרוּ הַבְּעָלִים, וְאֵין הַמָּעוֹת הוֹלְכוֹת לְיָם־הַמֶּלַח, אֶלָּא שֶׁנִּמְצְאוּ מֵאַחַר שֶׁכִּפְּרוּ הַבְּעָלִים: ד. הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וַהֲרֵי הִיא בַּעֲלַת מוּם - מוֹכְרָהּ וְיָבִיא בְּדָמֶיהָ אַחֶרֶת. רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אִם קָרְבָה הַשְּׁנִיָּה עַד שֶׁלֹּא נִשְׁחֲטָה הָרִאשׁוֹנָה - תָּמוּת, שֶׁכְּבָר כִּפְּרוּ הַבְּעָלִים:

מַסֶּכֶת תְּמוּרָה פֶּרֶק ה

א. כֵּיצַד מַעֲרִימִים עַל הַבְּכוֹר? מְבַכֶּרֶת שֶׁהָיְתָה מְעֻבֶּרֶת, אוֹמֵר: 'מַה שֶּׁבְּמֵעֶיהָ שֶׁל זוֹ, אִם זָכָר עוֹלָה' - יָלְדָה זָכָר יִקָּרֵב עוֹלָה. 'וְאִם נְקֵבָה זִבְחֵי שְׁלָמִים' - יָלְדָה נְקֵבָה, תִּקָּרֵב שְׁלָמִים. 'אִם זָכָר עוֹלָה, אִם נְקֵבָה זִבְחֵי שְׁלָמִים' - יָלְדָה זָכָר וּנְקֵבָה: הַזָּכָר יִקָּרֵב עוֹלָה, וְהַנְּקֵבָה תִּקָּרֵב שְׁלָמִים: ב. יָלְדָה שְׁנֵי זְכָרִים: אֶחָד מֵהֶן יִקָּרֵב עוֹלָה, וְהַשֵּׁנִי יִמָּכֵר לְחַיְבֵי עוֹלָה, וְדָמָיו חֻלִּין. יָלְדָה שְׁתֵּי נְקֵבוֹת: אַחַת מֵהֶן תִּקָּרֵב שְׁלָמִים, וְהַשְּׁנִיָּה תִּמָּכֵר לְחַיְבֵי שְׁלָמִים, וְדָמֶיהָ חֻלִּין. יָלְדָה טֻמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס - רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֵין קְדֻשָּׁה חָלָה עֲלֵיהֶן: ג. הָאוֹמֵר: 'וְלָדָהּ שֶׁל זוֹ עוֹלָה, וְהִיא שְׁלָמִים' - דִּבְרָיו קַיָּמִים. 'הִיא שְׁלָמִים, וּוְלָדָהּ עוֹלָה' - הֲרֵי זוֹ וְלַד שְׁלָמִים, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: אִם לְכֵן נִתְכַּוֵּן מִתְּחִלָּה, הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לִקְרוֹת שְׁנֵי שֵׁמוֹת כְּאַחַת - דִּבְרָיו קַיָּמִים. וְאִם מִשֶּׁאָמַר: 'הֲרֵי זוֹ שְׁלָמִים', נִמְלַךְ וְאָמַר:

׳וְלָדָהּ עוֹלָה׳ – הֲרֵי זוֹ וְלַד שְׁלָמִים: ד. ׳הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה וּתְמוּרַת שְׁלָמִים׳ – הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: אִם לְכֵן נִתְכַּוֵּן מִתְּחִלָּה, הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לִקְרוֹת שְׁנֵי שֵׁמוֹת כְּאֶחָת – דְּבָרָיו קַיָּמִין. וְאִם מִשֶּׁאָמַר: ׳תְּמוּרַת עוֹלָה׳, נִמְלַךְ וְאָמַר: ׳תְּמוּרַת שְׁלָמִים׳ – הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה: ה. ׳הֲרֵי זוֹ תַּחַת זוֹ׳, ׳תְּמוּרַת זוֹ׳, ׳חֲלִיפַת זוֹ׳ – הֲרֵי זוֹ תְּמוּרָה. ׳זוֹ מְחֻלֶּלֶת עַל זוֹ׳ – אֵינוֹ תְּמוּרָה. וְאִם הָיָה הֶקְדֵּשׁ בַּעַל מוּם – יוֹצֵא לְחֻלִּין, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת דְּמִים: ו. ׳הֲרֵי זוֹ תַּחַת חַטָּאת׳, וְ׳תַחַת עוֹלָה׳ – לֹא אָמַר כְּלוּם. ׳תַּחַת חַטָּאת זוֹ׳, וְ׳תַחַת עוֹלָה זוֹ׳, ׳תַּחַת חַטָּאת׳, וְ׳תַחַת עוֹלָה שֶׁיֵּשׁ לִי בְּתוֹךְ הַבַּיִת׳ – הָיָה לוֹ, דְּבָרָיו קַיָּמִין. אִם אָמַר עַל בְּהֵמָה טְמֵאָה, וְעַל בַּעֲלַת מוּם: ׳הֲרֵי אֵלּוּ עוֹלָה׳ – לֹא אָמַר כְּלוּם. ׳הֲרֵי אֵלּוּ לְעוֹלָה׳ – יִמָּכְרוּ וְיָבִיא בִּדְמֵיהֶם עוֹלָה:

מַסֶּכֶת תְּמוּרָה פֶּרֶק ו

א. כָּל הָאֲסוּרִין עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ – אוֹסְרִים כָּל שֶׁהֵן: הָרוֹבֵעַ, וְהַנִּרְבָּע, וְהַמֻּקְצֶה, וְהַנֶּעֱבָד, וְאֶתְנָן, וּמְחִיר, וְהַכִּלְאַיִם, וְהַטְּרֵפָה, וְיוֹצֵא דֹּפֶן. אֵיזֶה הוּא מֻקְצֶה? הַמֻּקְצֶה לַעֲבוֹדָה זָרָה. הוּא אָסוּר, וּמַה שֶּׁעָלָיו מֻתָּר. אֵיזֶהוּ נֶעֱבָד? כָּל שֶׁעוֹבְדִין אוֹתוֹ. הוּא וּמַה שֶּׁעָלָיו אָסוּר. זֶה וָזֶה מֻתָּרִין בַּאֲכִילָה: ב. אֵיזֶהוּ אֶתְנָן? הָאוֹמֵר לַזּוֹנָה: ׳הֵא לִיךְ טָלֶה זֶה בִּשְׂכָרֵךְ׳, אֲפִלּוּ מֵאָה – כֻּלָּן אֲסוּרִין. וְכֵן הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: ׳הֵא לְךָ טָלֶה זֶה, וְתָלִין שִׁפְחָתְךָ אֵצֶל עַבְדִּי׳ – רַבִּי אוֹמֵר: אֵינוֹ אֶתְנָן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֶתְנָן: ג. אֵיזֶה הוּא מְחִיר כֶּלֶב? הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: ׳הֵא לְךָ טָלֶה זֶה תַּחַת כֶּלֶב זֶה׳. וְכֵן שְׁנֵי שֻׁתָּפִין שֶׁחָלְקוּ, אֶחָד נָטַל עֲשָׂרָה, וְאֶחָד נָטַל תִּשְׁעָה וְכֶלֶב: שֶׁכְּנֶגֶד הַכֶּלֶב – אֲסוּרִים. שֶׁעִם הַכֶּלֶב – מֻתָּרִים. אֶתְנַן כֶּלֶב וּמְחִיר זוֹנָה – הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִים, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כג, יט): "שְׁנֵיהֶם", וְלֹא אַרְבָּעָה. וַלְדוֹתֵיהֶן מֻתָּרִים, שֶׁנֶּאֱמַר: "הֵן" – וְלֹא וַלְדוֹתֵיהֶן: ד. נָתַן לָהּ כְּסָפִים – הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין. יֵינוֹת, שְׁמָנִים, וּסְלָתוֹת, וְכָל דָּבָר שֶׁכְּיוֹצֵא בּוֹ קָרֵב עַל־גַּבֵּי מִזְבֵּחַ – אָסוּר. נָתַן לָהּ מֻקְדָּשִׁין – הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין. עוֹפוֹת – הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין. שֶׁהָיָה בַּדִּין: מָה אִם הַמֻּקְדָּשִׁין שֶׁהַמּוּם פּוֹסֵל בָּהֶם – אֵין אֶתְנָן וּמְחִיר חָל עֲלֵיהֶן; עוֹפוֹת שֶׁאֵין הַמּוּם פּוֹסֵל בָּהֶן – אֵינוֹ בַּדִּין שֶׁלֹּא יְהֵא אֶתְנָן וּמְחִיר חָל עֲלֵיהֶן? תַּלְמוּד לוֹמַר (שָׁם): "לְכָל נֵדֶר" – לְהָבִיא אֶת הָעוֹף: ה. כָּל הָאֲסוּרִין עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ – וַלְדוֹתֵיהֶן מֻתָּרִים. וְלַד טְרֵפָה – רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: לֹא יִקְרַב עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יִקְרַב. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: כְּשֵׁרָה שֶׁיָּנְקָה מִן הַטְּרֵפָה – פְּסוּלָה מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. כָּל הַקָּדָשִׁים שֶׁנַּעֲשׂוּ טְרֵפָה – אֵין פּוֹדִים אוֹתָם, שֶׁאֵין פּוֹדִים אֶת הַקָּדָשִׁים לְהַאֲכִילָן לַכְּלָבִים:

תְּרוּמָה קלז:
[יום ראשון]

לְאִתְנַהֲרָא וּלְאִתְשָׁקָאָה וּלְנַצָּאָ מִנֵּיהּ. וְאֵין נִסְתָּר, לֵית מַאן דְּאִתְחַפְיָא מֵהַהוּא נְהִירוּ, דְּהָא לְכֻלְּהוּ אַנְהִיר בְּכֻלָּא חֲדָא, לְכָל חַד וְחַד כְּמָה דְּאִתְחָזֵי לֵיהּ.

וְכַד כֻּלְּהוּ אִשְׁתְּלִימוּ וְאִתְנְהִירוּ מִגּוֹ שִׁמְשָׁא, כְּדֵין סִיהֲרָא מִתְעַטְּרָא בְּגַוְונָא דְּאִמָּא עִלָּאָה, שְׁלֵימָא בְּחַמְשִׁין תַּרְעִין, וְדָא אִיהוּ דִּכְתִיב תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה, דְּהָא כְּדֵין אִיהִי תְּמִימָה מִכָּל סִטְרִין, בְּרָזָא דַּחֲמֵשׁ דַּרְגִּין, כְּגַוְונָא דְּאִמָּא עִלָּאָה, דְּאִנּוּן חֲמֵשׁ רָזָא דְּחַמְשִׁין.

וּבְגִינֵי כָךְ, אִיהִי אַתְיָא בַּחֲמֵשׁ חֲמֵשׁ תֵּיבִין, בְּגִין לְאַשְׁלְמָא לְרָזָא דְּחַמְשִׁין. תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ, הָא חֲמֵשׁ. עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי, הָא חֲמֵשׁ. פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב, הָא חֲמֵשׁ. מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם, הָא חֲמֵשׁ. יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד, הָא חֲמֵשׁ. מִשְׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּיו, הָא חֲמֵשׁ. וְכֻלְּהוּ אַתְיָין בַּחֲמֵשׁ חֲמֵשׁ, לְאִתְכַּלְלָא כְּגַוְונָא דְּאִמָּא עִלָּאָה.

וְעַל דָּא, יהו״ה יהו״ה שִׁית זִמְנִין, לָקֳבֵל שִׁית סִטְרִין עִלָּאִין, דְּאִנּוּן רָזָא דִּשְׁמָא עִלָּאָה, וְעַל דָּא, סִיהֲרָא אִתְמַלְיָא וְאִשְׁתְּלִים בְּסִדּוּרָא עִלָּאָה כְּדְקָא יָאוֹת, וְדָא אִיהוּ בְּיוֹמָא דְּשַׁבַּתָּא, דְּכֻלָּא אִשְׁתְּלִים כְּדְקָא יָאוֹת, בְּרָזָא דְּשַׁבַּתָּא עִילָּא וְתַתָּא. וְעַל דָּא בְּיוֹמָא דָּא, אִתּוֹסָף נְהִירוּ בְּכֻלָּא, כְּדְקַאמְרָן. שָׁמַיִם נַטְלִי מִמְּקוֹרָא דְּחַיֵּי בְּקַדְמִיתָא, וְאִנּוּן מְנַהֲרֵי וּמְתַקְּנֵי לְכִבּוּד עִלָּאָה, מֵרָזָא דְּסֵפֶר עִלָּאָה, אַבָּא דְּכֻלָּא. וּמֵרָזָא דְּסֵפֶר, אִמָּא עִלָּאָה. וְאִיהוּ, מֵרָזָא דְּסִפּוּר. וּבְגִין כָּךְ, מְסַפְּרִים, כְּדְקַאמְרָן. בְּרָזָא דְּתִלַּת שְׁמָהָן אִלֵּין, דְּשַׁלְטִין בְּיוֹמָא דְּשַׁבַּתָּא, עַל כָּל שְׁאַר יוֹמִין.

וּבְגִינֵי כָךְ תּוּשְׁבַּחְתָּא דָּא, קָאָמַר דָּוִד בְּרוּחַ קָדְשָׁא, עַל נְהִירוּ וּנְצִיצוּ וְשׁוּלְטָנוּ דְּיוֹמָא דְּשַׁבַּתָּא עַל כָּל שְׁאַר יוֹמִין בְּגִין רָזָא דִּשְׁמָא עִלָּאָה, דְּקָא נָהִיר בִּנְהִירוּ, וְנָצִיץ בִּנְצִיצוּ, וְאִשְׁתְּלִים בִּשְׁלִימוּ עִילָּא וְתַתָּא. וּכְדֵין תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה, שַׁבָּת

דְּמַעֲלֵי שַׁבַּתָּא, בְּרָזָא חַדָּא כִּדְקַאמְרָן.

וְאַתְקִינוּ חַבְרַיָּיא שֵׁירוּתָא דְּתוּשְׁבַּחְתֵּי, מֵאנּוּן תּוּשְׁבַּחְתָּן דְּדָוִד, מֵרָזָא דָּא הַשָּׁמַיִם, דְּאִיהוּ נָטִיל בְּרֵישָׁא, וְנָהִיר לְכָל שְׁאָר. וּלְבָתַר הַהוּא נָהָר דְּנָפִיק מֵעֵדֶן, וְדָא אִיהוּ רָזָא (תְּהִלִּים לג, א): רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ. בְּגִין דְּהַאי נָהָר כָּנִישׁ וְנָטִיל כֹּלָּא מֵרָזָא דְּשָׁמַיִם, בְּרָזָא עִלָּאָה, וּמִקּוֹרָא דְּחַיֵּי, כֹּלָּא כִּדְקָא יָאוֹת בְּיוֹמָא דָּא. וְשִׁמְשָׁא אַתְקִין לְאַנְהָרָא כִּדְקָא יָאוֹת בְּיוֹמָא דָּא.

וּלְבָתַר סִיהֲרָא דְּקָא מִתְפָּרְשַׁת מִסִּטְרָא אַחֲרָא בְּיוֹמָא דָּא, בְּגִין לְאִתְנַהֲרָא מִן שִׁמְשָׁא, וְדָא אִיהוּ לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ וְגוֹ׳. וּלְבָתַר דְּאִתְפְּרְשַׁת מִנֵּיהּ, הָא אִתְחַבְּרַת בְּשִׁמְשָׁא. וְתוּשְׁבַּחְתָּא דָּא בְּתְרִין וְעֶשְׂרִין אַתְוָון, דְּאָעִיל בָּהּ שִׁמְשָׁא בְּסִיהֲרָא. וְתוּשְׁבַּחְתָּא דָּא, פְּרִישׁוּ דְּסִיהֲרָא מִסִּטְרָא אַחֲרָא, וְתוּשְׁבַּחְתָּא דְּעֶשְׂרִין וּתְרִין אַתְוָון בְּנְהִירוּ דְּשִׁמְשָׁא. וּלְבָתַר אִתְחַבְּרוּתָא וּסְלִיקוּ דְּמַטְרוֹנִיתָא עִם בַּעְלָהּ. וְדָא אִיהוּ (תְּהִלִּים צ, א): תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים.

אִתְחַבְּרוּתָא וְאִתְדַּבְּקוּתָא דְּאִתְּתָא בְּבַעְלָהּ, לְפָרְשָׁא יְמִינָא וּשְׂמָאלָא לְקַבְּלָא לָהּ, וּלְמֶהֱוֵי כַּחֲדָא בְּחִבּוּרָא חֲדָא.

לְמֶהֱוֵי חַד בְּרָזָא חַד. וְכָל אִלֵּין שָׁמַיִם מְסַפְּרִים לוּן וּמְתַקְּנִין לוּן. מִכָּאן וּלְהָלְאָה תֻּשְׁבְּחָן אַחֲרָנִין דְּחֶדְוָה וְתִיאוּבְתָּא שְׁלֵימָתָא. אֲבָל הָנֵי אִנּוּן תִּקּוּנָא שְׁלֵימְתָּא עִלָּאָה בְּרָזָא דִּשְׁמָא קַדִּישָׁא כִּדְקָא יָאוֹת וְתֻשְׁבְּחָן אִלֵּין אַתְקִינוּ בְּתִקּוּנָא דְּשַׁבָּת דְּאִיהוּ סָלִיק וְאִתְעַטָּר בְּעִטְרוֹי כִּדְקָא יָאוֹת, וְסָלְקִין בְּרָזָא דִּשְׁמָא קַדִּישָׁא לְמֶהֱוֵי חַד בְּרָזָא דִּכְבוֹד אֵל דְּשָׁמַיִם מְסַפְּרִים לֵיהּ וְזָהֲרִין לֵיהּ כִּדְקָאָמְרָן.

וְדָא אִיהוּ (תְּהִלִּים צח, א): מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ. תּוּשְׁבַּחְתָּא דָּא הָא אוֹקִימְנָא. אֲבָל אַף עַל גַּב דְּאִתְעַרְנָא בֵּיהּ, אַתְּעָרוּ דְּחַבְרַיָּיא דְּקָא אִתְּעָרוּ, שַׁפִּיר אִיהוּ, דְּהַנְהוּ

תְּרוּמָה קלח.
[יוֹם שֵׁנִי]

פָּרוֹת עָלוֹת כַּד הֲווֹ נַטְלֵי אֲרוֹנָא, אִתְּעָרוּ בְּהַאי תּוּשְׁבַּחְתָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוּאֵל א׳ ו, יב): וַיִּשַּׁרְנָה הַפָּרוֹת בַּדֶּרֶךְ. וּמַה שִׁירָה הֲווֹ אַמְרֵי, מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה. רָזָא דָּא אִיהוּ כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא. בְּשַׁעֲתָא דְּאִנּוּן חַיּוֹת נַטְלֵי כֻּרְסְיָיא, לְאָרָמָא לֵיהּ לְעֵילָּא, אִנּוּן אַמְרֵי תּוּשְׁבַּחְתָּא דָּא.

וְאִי תֵּימָא, אַמַּאי כְּתִיב הָכָא חָדָשׁ, וְהָא תְּדִיר קָאַמְרֵי תּוּשְׁבַּחְתָּא דָּא. אֶלָּא וַדַּאי חָדָשׁ אִיהוּ, וְחָדָשׁ לָא אִקְרֵי, אֶלָּא בְּאִתְחַדְּתוּתָא דְּסִיהֲרָא, כַּד אִתְנְהִירַת מִן שִׁמְשָׁא, כְּדֵין אִיהוּ חָדָשׁ, וְדָא אִיהוּ שִׁיר חָדָשׁ. הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ, הָא אִתְּעָרוּתָא דִּימִינָא וּשְׂמָאלָא לְקַבְּלָא לֵיהּ.

וְתוּשְׁבַּחְתָּא דָּא, כַּד נַטְלֵי אֲרוֹנָא, קָא מְשַׁבְּחָאן לֵיהּ. כַּד סַלְקִין לְבֵית שֵׁמֶשׁ. כְּגַוְונָא דַּעֲגָלוֹת סַלְקִין לְבֵית שֵׁמֶשׁ. וְכֻלָּא בְּרָזָא חַד סָלְקִין, בְּגִין דִּבְשַׁבָּת אִיהוּ סְלִיקוּ דְּכוּרְסְיָיא, לְסַלְקָא לְעֵילָּא. תִּקּוּנָא דְּתוּשְׁבַּחְתָּא דָּא בְּשַׁבָּת אִלֵּין תּוּשְׁבְּחָן כֻּלְּהוּ אַתְקִינוּ בְּשַׁבָּת, לְשַׁבְּחָא לֵיהּ עַמָּא יְחִידָאָה בְּעָלְמָא.

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת (תְּהִלִּים צב, א), תּוּשְׁבַּחְתָּא דָּא, אָדָם הָרִאשׁוֹן קָאָמַר לָהּ, בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְתָּרַךְ מִגִּנְתָּא דְּעֵדֶן, וְאָתָא שַׁבָּת וְאָגִין עָלֵיהּ. וְאוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא, תּוּשְׁבַּחְתָּא דָּא, עָלְמָא תַּתָּאָה קָא מְשַׁבַּח לְגַבֵּי עָלְמָא עִלָּאָה, יוֹמָא דְּאִיהוּ כּוּלּוֹ שַׁבָּת, מַלְכָּא דְּשָׁלְמָא דִּילֵיהּ. וְדָא אִיהוּ מִזְמוֹר שִׁיר, וְלָא כְּתִיב מַאן קָאָמַר לֵיהּ, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא.

לְיוֹם הַשַּׁבָּת, יוֹמָא עִלָּאָה, שַׁבָּת עִלָּאָה. דָּא שַׁבָּת וְדָא שַׁבָּת, מַה בֵּין הַאי לְהַאי. אֶלָּא, שַׁבָּת סְתָם, דָּא שַׁבָּת דְּמַעֲלֵי שַׁבַּתָּא. יוֹם הַשַּׁבָּת, דָּא שַׁבָּת דִּלְעֵילָּא. דָּא יוֹם, וְדָא לַיְלָה. וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת (שְׁמוֹת לא, טז), הָא לֵילְיָא, רָזָא דְּנוּקְבָא. זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת (שְׁמוֹת כ, ז), הָא יוֹם, רָזָא דִּדְכוּרָא. וּבְגִין כָּךְ מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת.

וְאַשְׁכְּחָן בְּכַמָּה אֲתָר, דְּעָלְמָא תַּתָּאָה לָא סָלִיק בְּשִׁמְא, וְאַתְיָא

סְתָם, כְּגוֹן הַאי, וּכְגוֹן וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, וּכְגוֹן (שמות כד, א) : וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל יְיָ. כֻּלְּהוּ סְתִים שְׁמָא, וְלָא סָלִיק בֵּיהּ. בְּגִין דְּאִית בֵּיהּ דַּרְגָּא עִלָּאָה, וּלְגַבֵּי דַּרְגָּא עִלָּאָה אִיהוּ לָא סָלִיק בִּשְׁמָא. נְהוֹרָא דְּשַׁרְגָּא, לָא סָלִיק בִּימָמָא, בִּנְהוֹרָא דְּשִׁמְשָׁא, וְעַל דָּא לָא סָלִיק בִּשְׁמָא. וְכָל אִלֵּין תּוּשְׁבְּחָן דְּשַׁבָּת, דְּאִיהִי כְּבוֹד יוֹם, אִיהוּ תּוּשְׁבַּחְתָּא עִלָּאָה, עַל כָּל שְׁאַר יוֹמִין.

נְשְׁמַת כָּל חַי, הָא חַבְרַיָּיא אִתְּעָרוּ בֵּיהּ מִלִּין דְּקִשׁוֹט. אֲבָל אִית לָן לְאַדְכָּרָא, הַאי נְשְׁמְתָא דְּפַרְחָא מֵהַהוּא חַי הָעוֹלָמִים. וּבְגִין דְּאִיהִי דִּילֵיהּ, דְּמִנֵּיהּ נַפְקָן כָּל בִּרְכָאן, וְשַׁרְיָין בֵּיהּ, וְהוּא אַשְׁקֵי וּמְבָרֵךְ לְתַתָּא, הַאי נְשְׁמְתָא דְּנָפְקָא מִנֵּיהּ, אִית לָהּ רְשׁוּ לְבָרְכָא לְהַאי אֲתָר.

וְעַל דָּא פַּרְחִין נְשְׁמָתִין מֵהַהוּא חַי, בְּמַעֲלֵי שַׁבַּתָּא. אִנּוּן נְשְׁמָתִין דְּאִנּוּן פַּרְחָאן, מַמָּשׁ מְבָרְכִין לְהַאי אֲתָר דְּאִקְרֵי שֵׁם מִתַּתָּא. וְהַהוּא אֲתָר דְּנַפְקֵי מִנֵּיהּ מְבָרֵךְ לֵיהּ לְעֵילָּא, וְהַאי שֵׁם מְקַבְּלָא בִּרְכָאן, מִתַּתָּא וּמֵעֵילָּא, וְאִתְכְּלִילַת מִכָּל סִטְרִין.

בְּיוֹמֵי דְּחוֹל, אִיהִי מְקַבְּלָא בִּרְכָאן מִשְּׁאַר נְשְׁמָתִין, דְּקָא מְבָרְכִין לָהּ מִתַּתָּא. בְּיוֹמָא דְּשַׁבָּת, אִיהִי מְקַבְּלָא בִּרְכָאן מֵאִנּוּן נְשְׁמָתִין עִלָּאִין, דְּקָא מְבָרְכָאן לָהּ בְּאַרְבְּעִין וַחֲמֵשׁ תֵּיבִין, כְּחוּשְׁבָּן מ״ה. כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא, בִּרְזָא מ״ה, וּבִרְזָא מ״י. דָּא עָלְמָא עִלָּאָה, וְדָא עָלְמָא תַּתָּאָה. נְשְׁמַת כָּל חַי מ״ה. וּמִן וְאֵילוּ פִּינוּ מָלֵא שִׁירָה עַד וּמְלְּפָנִים, סַלְקָא תּוּשְׁבַּחְתָּא אַחֲרָא חַמְשִׁין תֵּיבִין. וְאַף עַל גַּב דְּלָא קַיְימָא תַּמָּן מִלָּה בְּחוּשְׁבָּנָא, סַלְקָא חוּשְׁבָּנָא רָזָא מ״י. וּמִתַּמָּן וּלְהָלְאָה סַלְקָא תּוּשְׁבַּחְתָּא אַחֲרָא לְחֵשְׁבּוֹן מְאָה תֵּיבִין, תַּשְׁלוּמִין דְּכֹלָּא, וְחַד רְתִיכָא עַל מַה דְּשַׁרְיָא דְּאִיהוּ

תְּרוּמָה קלח:
[יוֹם שְׁלִישִׁי]

תַּשְׁלוּמָא. וְכָל שִׁבְחָא דָּא, וְכָל מִלִּין אִלֵּין, כְּלְהוּ שַׁיְיפִין יְדִיעָן, בְּחוּשְׁבָּנָא לְתַשְׁלוּמָא דְּשַׁבָּת, וּלְאִשְׁתַּלְמָא מִנַּיְיהוּ, כִּדְקָא חֲזִי. זַכָּאָה עַמָּא, דְּיַדְעֵי לְסַדְּרָא שִׁבְחָא דְּמָרֵיהוֹן, כִּדְקָא יָאוֹת. מִכָּאן וּלְהָלְאָה סִדּוּרָא דִּצְלוֹתָא כְּמָה דְּאִתְתַּקָּנַת.

כְּתִיב (תְּהִלִּים כב, כ): וְאַתָּה יְיָ אַל תִּרְחַק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה. דָּוִד מַלְכָּא אָמַר דָּא, בְּשַׁעֲתָא דַּהֲוָה מְתַקֵּן וּמְסַדֵּר תּוּשְׁבַּחְתָּא דְּמַלְכָּא, בְּגִין לְחַבְּרָא שְׁמְשָׁא בְּסִיהֲרָא. כְּיָון דְּהֲוָה מְתַקֵּן וּמְסַדֵּר שְׁבָחִין דִּילֵיהּ לְאִתְחַבְּרָא, אָמַר וְאַתָּה יְיָ אַל תִּרְחַק.

וְאַתָּה יְיָ רָזָא דְּחַבְרוּתָא חֲדָא בְּלָא פֵּרוּדָא. אַל תִּרְחַק, כְּיָון דְּאִיהִי סַלְקָא לְאִתְעַטָּרָא בְּבַעְלָהּ, וְכֹלָּא בְּעָלְמָא עִלָּאָה, וּמִתַּמָּן בָּעֵי לְסַלְקָא לְאֵין סוֹף, לְאִתְקַשְׁרָא כֻּלָּא לְעֵילָּא לְעֵילָּא, וּבְגִין כָּךְ אַל תִּרְחַק, לְאִסְתַּלְקָא מִינָּן, לְשַׁבְקָא לָן.

וּבְגִין כָּךְ, בְּגוֹ סִדּוּרָא דְּתוּשְׁבַּחְתָּא, בָּעָאן יִשְׂרָאֵל לְאִתְכַּלְלָא תַּמָּן, וּלְאִתְדַּבְּקָא בַּהֲדַיְיהוּ מִתַּתָּא, דְּאִלְמָלֵא יִבְעֵי לְאִסְתַּלְקָא הַאי כְּבוֹד, הָא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אֲחִידָן בֵּיהּ וְתַקְפִין בֵּיהּ, דְּלָא שַׁבְקִי לֵיהּ לְאִתְרַחֲקָא מִנַּיְיהוּ. וְעַל דָּא צְלוֹתָא בְּלָחַשׁ, כְּמַאן דְּמַלִּיל בְּרָזָא עִם מַלְכָּא, וּבְעוֹד דְּאִיהוּ בְּרָזָא עִמֵּיהּ, לָא אִתְרַחֲקָא מִנֵּיהּ כְּלָל.

אֱיָלוּתִי, מָה אַיָּל וּצְבִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאַזְלִי וּמְרַחֲקִי, מִיַּד אָהֲדָרָן לְהַהוּא אֲתָר דְּשַׁבְקִי, אוֹף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַף עַל גַּב דְּאִסְתַּלָּק לְעֵילָּא לְעֵילָּא בְּאֵין סוֹף, מִיַּד אַהְדָּר לְאַתְרֵיהּ. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אִתְאַחָדָן בֵּיהּ, וְלָא שַׁבְקִין לֵיהּ לְאִתְנַשְׁיָא, וּלְאִתְרַחֲקָא מִנַּיְיהוּ. וְעַל דָּא, אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה.

וּבְגִין כָּךְ בָּעֵינָן לְאִתְאַחָדָא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְאַחָדָא בֵּיהּ, כְּמַאן דְּאַמְשִׁיךְ מֵעֵילָּא לְתַתָּא, דְּלָא יִשְׁתְּבַק בַּר נָשׁ מִנֵּיהּ, אֲפִילּוּ שַׁעֲתָא חֲדָא. וְעַל דָּא כַּד סָמִיךְ גְּאוּלָּה לְתְפִלָּה, בָּעֵי לְאַחָדָא בֵּיהּ, וּלְאִשְׁתָּעֵי בַּהֲדֵיהּ בִּלְחִישׁוּ, בְּרָזָא,

דְּלָא יִתְרַחֵק מִינָּן, וְלָא יִשְׁתְּבַּק מִינָּן, וְעַל דָּא כְּתִיב (דְּבָרִים ד, ד): וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו (תְּהִלִּים קמד, טו).

בְּהַהִיא שַׁעֲתָא, קָם רַבִּי שִׁמְעוֹן וְחַבְרַיָּא אוֹף הָכִי קָמוּ וְאָזְלוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שִׁמְעוֹן אַבּוּי, אַבָּא, עַד הָכָא חֲוֵינָא יַתְבֵי בְּצַלָּא דְּאִילָנָא דְּחַיֵּי בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן. מִכָּאן וּלְהָלְאָה דְּאֲנָן אָזְלִין, אִצְטְרִיךְ לָן לְמֵיהַךְ בְּאָרְחוֹי דְּנַטְרָן אִילָנָא דָּא. אָמַר לֵיהּ, אַנְתְּ תִּשְׁרֵי בְּשֵׁירוּתָא לְמִפְתַּח בְּאָרְחָא.

פָּתַח וְאָמַר (שְׁמוֹת כה, ב): וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה, כְּמָה דְּאִתְּמַר. בְּמַאי אִיהִי תְּרוּמָה. בְּרָזָא דְּזָהָב, דְּהָא מִתַּמָּן אִתְּזַנַת בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּאִיהִי גְּבוּרָה תַּתָּאָה, דְּאַתְיָא מִסִּטְרָא דְּזָהָב. וְאַף עַל גַּב דְּאַתְיָא מִסִּטְרָא דְּזָהָב, כָּל עִקָּר לָא אִשְׁתְּאַרַת, אֶלָּא בְּסִטְרָא דְּכֶסֶף, דְּאִיהוּ יְמִינָא.

וְרָזָא דָּא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, דְּאִצְטְרִיךְ לְקַבְּלָא לֵיהּ בִּימִינָא וּבְשִׂמְאלָא, וְכָל עִקָּר לָא אִשְׁתְּאַר אֶלָּא בִּימִינָא. וּשְׂמָאלָא אִתְעַר יְמִינָא, וְלָא אִתְדַּבַּק בֵּיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ אִתְיְהִיב בֵּין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וּשְׂמָאלָא אִתְאַחִיד תְּחוֹתֵיהּ, וִימִינָא אִתְאַחִיד בֵּיהּ לְעֵילָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ו): שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי. זָהָב וָכֶסֶף, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (חַגַּי ב, ח): לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, וְהָא אִתְּמַר.

וּנְחוֹשֶׁת, דָּא אִיהוּ גַּוָּון כְּגַוְונָא דְּזָהָב, בְּגִין דְּאִצְטְבַּע מִגַּוָּון זָהָב וּמִגַּוָּון דְּכֶסֶף. וְעַל דָּא מִזְבַּח הַנְּחשֶׁת קָטָן. אֲמַאי אִיהוּ קָטָן. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (מְלָכִים א׳ ח, סד): כִּי הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ׳ קָטֹן מֵהָכִיל אֶת הָעֹלָה וְגוֹ׳. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוּאֵל א׳ יז, יד): וְדָוִד הוּא הַקָּטָן. וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ קָטָן, כֻּלָּא אִתְאַחִיד בְּגַוֵּיהּ. וְאִי תֵּימָא מִזְבֵּחַ אַחֲרָא, אִקְרֵי קָטָן. לָאו הָכִי. דְּלָאו קָטָן בַּר הַאי, דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א, טז): אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה. וְדָא אִיהוּ הַמָּאוֹר הַקָּטֹן. הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל, דָּא מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי דְּאִיהוּ מִזְבַּח הַזָּהָב. וּתְכֵלֶת

תְּרוּמָה קלט.
[יוֹם רְבִיעִי]

דָּא אִיהוּ תְּכֵלֶת דְּצִיצִית. תְּכֵלֶת דָּא אִיהוּ כְּרְסְיָיא, רָזָא דִּתְפִלָּה דְּיַד. תְּכֵלֶת דָּא אִיהוּ כְּרְסְיָיא, דְּדַיְינִין בֵּיהּ דִּינֵי נְפָשׁוֹת. בְּגִין דְּאִית כְּרְסְיָיא דְּדַיְינִין בֵּיהּ דִּינֵי מָמוֹנוֹת, וְאִית כְּרְסְיָיא דְּדַיְינִין בֵּיהּ דִּינֵי נְפָשׁוֹת. וְעַל דָּא, כָּל גַּוְונִין טָבִין לְחֶלְמָא, בַּר גַּוְון תְּכֵלָא, בְּגִין דְּיִנְדַּע דְּהָא נְשְׁמָתִיהּ סָלְקָא בְּדִינָא. וְכַד נְשְׁמְתָא סָלְקָא בְּדִינָא, גּוּפָא אִתְּדָן לְאִשְׁתְּצָאָה וְאִצְטְרִיךְ הַהוּא חֶלְמָא, לְרַחֲמִין סַגִּיאִין.

תְּכֵלֶת דָּא אִיהוּ כְּרְסְיָיא, דִּכְתִיב בֵּיהּ (יְחֶזְקֵאל א, כו): כְּמַרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא, וּכְתִיב וְנִגַּהּ לוֹ סָבִיב. בְּגִין דְּעַבְדִין בֵּיהּ כְּרִיכִין לְצִיצִית, וְכַד נִגַּהּ לוֹ, אִתְּהַדָּר לְגַוָּון יָרוֹק, כְּגָוֶן כַּרְתִּי. מֵהַהִיא שַׁעֲתָא וְאֵילַךְ, אִשְׁתְּרֵי זִמְנָא דִּקְרִיאַת שְׁמַע, דְּהָא אִשְׁתְּנֵי גַּוְון תְּכֵלָא מִכְּמַה דַּהֲוָה, וּבְגִין כָּךְ אָסִיר לְמֵידָן דִּינֵי נְפָשׁוֹת בַּלַּיְלָה, בְּגִין דְּשָׁלְטָא הַהוּא גַּוְון תְּכֵלָא בְּהַהוּא זִמְנָא, וְאִתְיְהִיב רְשׁוּ לְמֶחֱטַף נַפְשָׁא בְּלָא מִשְׁפָּט. דְּהָא מִשְׁפָּט לָא שָׁלְטָא בְּהַהוּא זִמְנָא.

כַּד אָתֵי צַפְרָא, וְאִתְּעַר יְמִינָא דִּלְעֵילָּא, נָפִיק הַהוּא נְהוֹרָא, וּמָטֵי עַד הַאי תְּכֵלָא, וְאִשְׁתָּנֵי מִכְּמַה דַּהֲוָה, וּכְדֵין שָׁלְטָא עָלֵיהּ, וְאִתְדַּבָּק בֵּיהּ כְּרְסְיָיא אַחֲרָא קַדִּישָׁא. מֵהַהִיא שַׁעֲתָא וְאֵילַךְ, זִמְנָא דִּקְרִיאַת שְׁמַע.

וְאַרְגָּמָן, דָּא כְּנוּפְיָא דִּכְלִילָא כָּל גַּוְונִין כַּחֲדָא. וְתוֹלַעַת שָׁנִי, כְּתִיב שָׁנִי, וּכְתִיב שָׁנִים, דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי לא, כא): כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים. אֶלָּא הַאי אִיהוּ גַּוְון אִקָּרֵי שָׁנִי, דְּנָטִיל כָּל גַּוְונִין בֵּיהּ, וְכוּלָּא אִיהוּ חַד, שָׁנִי וְשָׁנִים. שָׁנִים: כַּד כְּלִילוּ כְּלִילָן בֵּיהּ כַּחֲדָא. שָׁנִי: דְּנָפִיק מִכְּרְסְיָיא עִלָּאָה, דְּשַׁלְטָא עַל תְּכֵלֶת מִסִּטְרָא דִּימִינָא, וְדָא אִיהוּ אַפּוֹטְרוֹפְּסָא דְּיִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב בֵּיהּ (דָּנִיֵּאל י, כא): מִיכָאֵל שַׂרְכֶם. תּוֹלַעַת: דְּחֵילֵיהּ בְּפוּמֵיהּ, כַּתּוֹלַעַת, דְּמִתָּבַר כֻּלָּא וְעִקַּר כֻּלָּא.

תּוֹלַעַת שָׁנִי וָשֵׁשׁ, תְּרֵין גַּוְונִין כַּחֲדָא, דִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, חִיוָּר וְסוּמָק. וָשֵׁשׁ: בּוּצָא אִיהוּ. דְּשִׁית חוּטִין מִתְּחַבְּרָן, וְדָא אִיהוּ דִּכְתִיב (דָּנִיֵּאל י, ו): וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ. וּבְאִלֵּין תְּרֵין, כְּלִילָן תְּרֵין אֲחֲרָנִין.

וְעִזִּים: גְּבוּרָאן תַּתָּאֵי דִּלְבַר, לְחַפְיָא עַל פְּנִימָאֵי. וְכוּלָּא אִצְטְרִיךְ, וְאִצְטְרִיךְ לְמֵיהַב דּוּכְתָּא לְכוּלָּא, דְּהָא מִסְטְרָא דְּדַהֲבָא קָאַתְיָין. וְעוֹרוֹת אֵלִים מְאָדָּמִים, מְשִׁיכוּ דְּתֵרִין סִטְרִין, דִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, לְחַפְיָא בְּדוּכְתָּא אַחֲרָא.

וְעוֹרוֹת תְּחָשִׁים, סִטְרָא חֲדָא אִית דְּרַבֵּי גּוֹ סִטְרָא אַחֲרָא בְּחוּרְבָּא, וְלָא בִּישׁוּבָא אִשְׁתְּכַח, וְדָא אִיהוּ סִטְרָא דַּכְיוּ, וְאִקְרֵי תַּחַשׁ.

בְּסִפְרָא דִּשְׁלְמֹה מַלְכָּא אִית גּוֹ הַאי מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת דְּקַאמְרָן, רָזִין עִלָּאִין. דְּהָא מִזְבַּח אֲדָמָה כְּתִיב, מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה לִי וְגוֹ׳ (שמות כ, כ), וְדָא אִיהוּ רָזָא כִּדְקָא יָאוֹת. נְחֹשֶׁת, כַּד שַׁלְטִין טוּרִין אַחֲרָנִין, וְאִיהִי צְרִיכָא לְמֵיזַן לוֹן, אִצְטַבַּע בְּהַאי גַּוְונָא לְמֵיזַן לוֹן. וְאִנּוּן אִקְרוּן הָרֵי נְחֹשֶׁת.

וְאִנּוּן הָרֵי נְחֹשֶׁת אִתְמְשַׁךְ עָלַיְיהוּ רוּחָא חֲדָא מִגּוֹ הַאי מִזְבֵּחַ, וְכַד הַאי מִזְבֵּחַ אִסְתַּלָּק בִּסְלִיקוּ אַחֲרָא, כְּדֵין אִסְתַּלָּק אָת נ׳, דְּאִיהוּ מִזְבֵּחַ קַדִּישָׁא, וְאִשְׁתְּאַר רוּחָא דְּאִלֵּין טוּרֵי נְחֹשֶׁת. וְכַד הַהוּא רוּחָא אִסְתְּלִיק בְּקִיּוּמֵיהּ, אִקְרֵי תַּחַשׁ, דְּהָא אִסְתַּלָּק מִנֵּיהּ אָת נ׳.

וְהַאי אִתְפְּרַשׁ לְכַמָּה רוּחִין אַחֲרָנִין, וְאִקְרוּן אוּף הָכִי, וְעַל דָּא אִקְרֵי הַהוּא עַמָּא, תַּחַשׁ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית כב, כד): וְאֶת תַּחַשׁ וְאֶת מַעֲכָה. אִנּוּן הֲווֹ יַדְעֵי בְּהָא חַיָּה דְּמַשְׁכְּנָא, דְּאִקְרֵי עַל שְׁמֵהוֹן.

וַעֲצֵי שִׁטִּים, אִלֵּין אִנּוּן רָזִין קַדִּישִׁין, דְּאִנּוּן לוּחֵי מַשְׁכְּנָא, וְאִנּוּן אִקְרוּן בְּרָזָא דִּלְהוֹן. כְּתִיב עֲצֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים, וּכְתִיב (יְשַׁעְיָה ו, ב): שְׂרָפִים עֹמְדִים.

מִכָּאן וּלְהָלְאָה שֶׁמֶן לַמָּאוֹר, מְשִׁיכוּ דִּמְשַׁח רְבוּת קַדִּישָׁא לְאַמְשָׁכָא עֲלַיְיהוּ. אַבְנֵי שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלּוּאִים, אִלֵּין אַבְנֵי קְדִשָּׁא, יְסוֹדֵי דִּמַקְדְּשָׁא, בִּרְתִיכִין קַדִּישִׁין אִלֵּין, אִזְדַּמְּנָן בִּלְחוֹדַיְיהוּ, לְיַקָּר וּלְשַׁבְּחָא, בִּלְבוּשׁ יְקָר, לְעַיְינָא כַּהֲנָא בְּהוּ תַּמָּן, וּלְאַדְכָּרָא תְּרֵיסַר שִׁבְטִין, וְעַל דָּא תְּרֵיסַר אַבְנִין כְּמָה דְּאִתְמַר.

תְּלֵיסַר זִינִין אִנּוּן, בַּר י״ב אַבְנִין יַקִּירִין אִלֵּין, וְכוּלְּהוּ סַלְקִין לְכ״ה אַתְוָון,

תְּרוּמָה קלט:

[יוֹם חֲמִישִׁי]

בְּרָזָא עִלָּאָה דִּיחוּדָא. וְלָקְבֵל אִלֵּין, גְּלִיף וְאַתְקִין מֹשֶׁה, כ״ה אַתְוָון בְּרָזָא דִּפְסוּקָא דִּיחוּדָא, דִּכְתִיב (דְּבָרִים ו,) : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יהו״ה אֱלֹהֵינוּ יהו״ה אֶחָד. וְאִנּוּן כ״ה אַתְוָון, גְּלִיפָן מְחַקְקָן בְּרָזָא דִּלְעֵילָּא. יַעֲקֹב בָּעָא לְאַתְקָנָא לְתַתָּא, בְּרָזָא דִּיחוּדָא, וְאַתְקִין בְּכ״ד אַתְוָון, וְאִנּוּן בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלָא אַשְׁלִים לַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִין אַתְוָון, בְּגִין דְּעַד לָא אִתְתָּקַן מַשְׁכְּנָא. כֵּיוָן דְּאִתְתָּקַן מַשְׁכְּנָא, וְאִשְׁתְּלִים, מִלָּה קַדְמָאָה דַּהֲוָה נָפִיק מִנֵּיהּ, כַּד אִשְׁתְּלִים, לָא מַלִּיל אֶלָּא בַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִין אַתְוָון, לְאַחֲזָאָה דְּהָא אִשְׁתְּלִים דָּא כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא, דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא א, א) : וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר. הָא חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִין אַתְוָון.

וְעַל דָּא חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִין זִינִין לְאַשְׁלְמָא תִּקוּנָא דִּמְקָדְשָׁא וְכָל הָנֵי אַתְוָון, אוֹקִימְנָא בְּאִנּוּן אַתְוָון גְּלִיפָן, דְּאוֹלִיפְנָא מִמַּר. וּבְגִין דְּמַשְׁכְּנָא אִשְׁתְּלִים בְּרָזִין אִלֵּין, אִקְרֵי כ״ה, בְּיִחוּדָא דְּשְׁלִימוּ דְּמַשְׁכְּנָא, וְעַל דָּא (תְּהִלִּים קמה, י) : וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה כְּתִיב, רָזָא דְּשְׁלִימוּ דְּכָל מַשְׁכְּנָא וְתִקוּנָא דִּילֵיהּ. כ״ה, לָקֳבֵל תְּרֵין וְעֶשְׂרִין אַתְוָון, וְאוֹרַיְיתָא וּנְבִיאִים וּכְתוּבִים, דְּאִנּוּן כְּלָלָא חַדָּא, וְרָזָא חַדָּא.

בְּשַׁעֲתָא דְּיִשְׂרָאֵל קָא מְיַחֲדֵי יִחוּדָא בְּהַאי קְרָא, בְּרָזָא דַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִין אַתְוָון, דְּאִנּוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, דְּאִנּוּן אַרְבַּע וְעֶשְׂרִין אַתְוָון, וְיכַוְון כָּל חַד בְּהוּ, כְּלְהוּ אַתְוָון מִתְחַבְּרָן כַּחֲדָא, וְסַלְּקִין בְּחִבּוּרָא חַד תִּשְׁעָה וְאַרְבְּעִין תַּרְעִין, בְּרָזָא דְּיוֹבְלָא. וּכְדֵין אִצְטְרִיךְ לְסַלְּקָא עַד וְלָא יַתִּיר. וּכְדֵין אִתְפַּתָּחוּ תַּרְעִין, וְחָשִׁיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהַהוּא בַּר נָשׁ, כְּאִילּוּ קַיֵּים אוֹרַיְיתָא כֻּלָּהּ, דְּאִיהִי אַתְיָא בְּתִשְׁעָה וְאַרְבְּעִין פְּנִים.

וְעַל דָּא אִצְטְרִיךְ לְכַוְונָא לְבָא וּרְעוּתָא בַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִין וּבְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִין, וּלְסַלְּקָא לוֹן בִּרְעוּתָא דִּלְבָּא, לְתִשְׁעָה וְאַרְבְּעִין תַּרְעִין דְּקַאמְרָן. כֵּיוָן דְּאִתְכַּוַון בְּהַאי, יִתְכַּוְון בְּהַהוּא יִחוּדָא דְּאָמַר מַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד

מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד כְּלָלָא דְּכָל אוֹרַיְיתָא כֻּלָּהּ. זַכָּאָה חוּלָקֵיהּ מַאן דְּיִתְכַּוָּון בֵּהּ, דְּוַדַּאי כְּלָלָא אִיהוּ דְּכָל אוֹרַיְיתָא דְּעֵילָּא וְתַתָּא. וְדָא אִיהוּ רָזָא דְּאָדָם שְׁלֵימָא, דְּדָכַר וְנוּקְבָּא, וְרָזָא דְּכָל מְהֵימְנוּתָא.

מַחֲלוֹקֶת דְּשַׁמַּאי וְהִלֵּל בְּקִימָה וּבְשָׁכְבָּהּ, דִּכְתִיב (דְּבָרִים ו, ז): בְּשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ, דְּשַׁמַּאי סָבַר בָּעֶרֶב דְּקָא כְּלִילָא נוּקְבָּא בְּשֶׁלְטָנָהָא, אִצְטְרִיךְ לְגַבֵּי נוּקְבָּא דְּקָא יַטּוּ וְיִקְרָאוּ. וּבַבֹּקֶר, דְּקָא שָׁלְטָא דְּכוּרָא בְּשׁוּלְטָנוּתָא דְּעָלְמָא עִלָּאָה, אִצְטְרִיךְ לְמֵיקָם קָמֵיהּ דְּדְכוּרָא, כְּמָה דְּאִצְטְרִיךְ בִּתְפִלָּה מְעוּמָּד, וּבְכָל אֲתַר דְּדְכוּרָא אֲתָיָא.

וּבֵית הִלֵּל סָבַר, אִלְמָלֵא אִשְׁתְּכַח דָּא לְחוֹד וְדָא לְחוֹד, הָכִי אִצְטְרִיךְ. אֲבָל כֵּיוָן דַּאֲנָן מְחַבְּרָן לוֹן כַּחֲדָא, בְּחִבּוּרָא בְּתִשְׁעָה וְאַרְבְּעִין פָּנִים, וְתִשְׁעָה וְאַרְבְּעִין תַּרְעִין, לָא אִצְטְרִיכְנָא לְאַפְרְשָׁא דָּא לְחוֹד וְדָא לְחוֹד, אֶלָּא לְאַשְׁגְּחָא דְּכֹלָּא אִיהוּ חַד, בְּלָא פְּרוּדָא. וּכְמָה דְּאִזְדַּמַּן לֵיהּ לְבַר נָשׁ, הָכִי יֵימָא, דְּהָא תַּרְוַוייהוּ בְּחִבּוּרָא חֲדָא, כְּמָה דְּנַיְחָא לוֹן, וְהָכִי אִצְטְרִיךְ לְאִתְחַזָּאָה. וְעַל דָּא דְּכוּרָא, בְּשִׁית סִטְרִין, בַּקְּרָא דִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, דְּאִנּוּן שִׁית תֵּיבִין. וְנוּקְבָּא בְּשִׁית סִטְרִין בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. דְּאִנּוּן שִׁית תֵּיבִין אַחֲרָנִין, וְסַלְקִין בְּחִבּוּרָא חֲדָא, בְּרָזָא דִּתְשְׁעָה וְאַרְבְּעִין תַּרְעִין, וַהֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל בְּכָל אֲתַר.רַבִּי שִׁמְעוֹן אָרִים יְדוֹי וּבָרִיךְ לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ. פָּתַח וְאָמַר (יְשַׁעְיָה מא, ב): מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח וְגוֹ׳. הַאי קְרָא אוֹקִימְנָא וְאִתְּמַר, אֲבָל רָזָא דְּחָכְמְתָא אִיהוּ, מ״י רָזָא דְּעָלְמָא עִלָּאָה אִיהוּ, דְּהָא מִתַּמָּן נָפְקָא שִׁירוּתָא, לְאִתְגַּלְיָא רָזָא דְּמְהֵימְנוּתָא, וְהָא אוֹקִימְנָא.

תּוּ. מ״י טְמִירָא דְּכָל טְמִירִין, דְּלָא אִתְיְדַע וְלָא אִתְגַּלְיָא כְּלָל. גַּלֵּי יְקָרֵיהּ לְאִשְׁתְּמוֹדָעָא, מֵהַהוּא אֲתָר דְּאִקְרֵי מִזְרָח, דְּהָא מִתַּמָּן שִׁירוּתָא דְּכָל רָזָא דְּמְהֵימְנוּתָא, וּנְהוֹרָא לְאִתְגַּלְיָא. וּלְבָתַר צָדֵק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ, דְּהָא צָדֵק, גַּלֵּי גְּבוּרְתָּא עִלָּאָה, וְשׁוּלְטָנֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְהַאי צָדֵק אַשְׁלְטֵיהּ עַל עָלְמִין כֻּלְּהוּ, לְדַבְּרָא לוֹן, וּלְאַתְקָנָא לוֹן כִּדְקָא יָאוֹת. וְעַל דָּא (יְשַׁעְיָה מא, ב): יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדְּ,

תְּרוּמָה קמ.
[יוֹם שִׁשִּׁי]

דְּהָא כָּל מַלְכִין דְּעָלְמָא, בִּרְשׁוּתָא דְּהַאי צַדִּיק קַיְימִין, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (תְּהִלִּים ט, ט) : וְהוּא יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק.

תּוּ, צַדִּיק יִקְרָאֻהוּ לְרַגְלוֹ, מַאן קָרֵי לְמַאן. אֶלָּא, צַדִּיק אִיהוּ קָארֵי תָּדִיר לְאַסְפָּקְלַרְיָאה דְּנָהֲרָא, וְלָא שָׁכִיךְ לְעָלְמִין, וְצַדִּיק קָאִים תָּדִיר לְרַגְלוֹי, דְּלָא אִתְעֲדֵי מִתַּמָּן, וְקָארֵי וְלָא שָׁכִיךְ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים פג, ב) : אֱלֹהִים אַל דָּמִי לָךְ אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל. וְהַשְׁתָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַנְהַר לָן אָרְחָא דָּא בְּגִינָּן, וְרִבִּי אֶלְעָזָר בְּרִי דְּקָרֵי לִנְהוֹרָא עִלָּאָה וְלָא שָׁכִיךְ. זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי.

רִבִּי אַבָּא פָּתַח קְרָא וְאָמַר (תְּהִלִּים סג, א) : מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה. מַאי שְׁנָא מִכָּל שְׁאָר תּוּשְׁבְּחָן, דְּלָא קָאָמַר בְּאָן אַתָּר שַׁבַּח לוֹן דָּוִד מַלְכָּא, וּמַאי שְׁנָא הָכָא דְּקָאָמַר בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה. אֶלָּא לָא דָּא בִּלְחוֹדוֹי, דְּהָא אוֹף הָכִי נַמֵּי (תְּהִלִּים לד, א) : בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ. בְּבֹא הַזִּיפִים (תְּהִלִּים נד, ב). וְכֵן כֻּלְּהוּ. לְאַחֲזָאָה לְכָל בְּנֵי עָלְמָא, שִׁבְחֵיהּ דְּדָוִד, דְּאַף עַל גַּב דִּבְצַעֲרָא הֲוָה, וַהֲווּ רַדְפֵי אֲבַתְרֵיהּ, הֲוָה מִשְׁתַּדַּל לוֹמַר שִׁירִין וְתוּשְׁבְּחָן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְאַף עַל גַּב דִּבְרוּחַ קֻדְשָׁא הֲוָה אָמַר, רוּחַ קֻדְשָׁא לָא הֲוֵי שָׁאֲרֵי עֲלוֹי, עַד דְּאִיהוּ אִשְׁתַּדַּל לְמִשְׁרֵי עֲלוֹי. וְכֵן בְּכָל אֲתָר, לָא שַׁרְיָא רוּחַ קֻדְשָׁא דִּלְעֵילָּא, עַד דְּיִתְעַר עָלֵיהּ בַּר נָשׁ מִתַּתָּא. וְדָוִד אַף עַל גַּב דְּקָא רַדְפֵי אֲבַתְרֵיהּ, וַהֲוָה בְּצַעֲרֵיהּ, לָא הֲוָה שָׁבִיק שִׁירִין וְתוּשְׁבְּחָן מִפּוּמֵיהּ, וּלְשַׁבְּחָא לְמָארֵיהּ עַל כֹּלָּא.

וְאִי תֵּימָא, הָא דְּתָנִינָן, מִזְמוֹר לְדָוִד, אוֹ לְדָוִד מִזְמוֹר, וְהָכָא שָׁרַת עָלֵיהּ רוּחַ קֻדְשָׁא בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּאָמַר מִזְמוֹר לְדָוִד. אֶלָּא, אִי אִיהוּ לָא הֲוָה מְכַוֵּין גַּרְמֵיהּ בְּקַדְמִיתָא, לָא שָׁרַת עָלֵיהּ רוּחַ קֻדְשָׁא. מִזְמוֹר דָּא רוּחַ קֻדְשָׁא. אֲמַאי אִקְרֵי הָכִי. בְּגִין דְּאִיהִי, מְשַׁבַּחַת תָּדִיר לְמַלְכָּא עִלָּאָה, דְּכָל זִמְנָא הֲוָה קָא מְשַׁבְּחַת וּמְזַמְּרַת, וְלָא שָׁכִיךְ. כֵּיוָן דְּאָתָא דָּוִד אַשְׁכַּח גּוּפָא מְתַתְקְנָא כְּדְקָא

יָאוֹת, וְשָׁרַת עָלֶיהָ, וַהֲווּ מְגַלֵּי בְּהַאי עָלְמָא, לְשַׁבְּחָא וּלְזַמְּרָא לְמַלְכָּא, וְכֹלָּא, בְּגִין דְּיִתְתַּקַּן הַאי עָלְמָא כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא.

לְדָוִד. גְּבָר שְׁלִים בְּתִקּוּנוֹי, גְּבָר מְתָקָּנָא, גְּבָר זַכָּאָה. דָּוִד וַדַּאי דִּלָּא אִשְׁתְּנֵי לְעָלְמִין. בְּהִיוּתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה, דָּא שְׁבָחָא דְּדָוִד, אַף עַל גַּב דִּבְצַעֲרֵיהּ הֲוָה, אַף עַל גַּב דַּהֲווֹ רַדְפֵי אֲבַתְרֵיהּ. וּמַאי תּוּשְׁבַּחְתָּא קָאָמַר. תּוּשְׁבַּחְתָּא דְּאִיהוּ רַב וְיַקִּירָא.

וּשְׁבָחָא דִּילֵיהּ מַאי אִיהִי. אֱלֹהִים אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ (תְּהִלִּים סג, ב). אֱלֹהִים סְתָם. כֵּיוָן דְּאָמַר אֱלֹהִים, אֲמַאי אֵלִי. אֶלָּא הַהוּא דַּרְגָּא דִּילֵיהּ. תְּלַת דַּרְגִּין הָכָא: אֱלֹהִים. אֵלִי. אַתָּה. וְאַף עַל גַּב דְּאִנּוּן תְּלַת שְׁמָהָן, חַד דַּרְגָּא אִיהוּ, בְּרָזָא דֵּאֱלֹהִים חַיִּים. אֱלֹהִים: לְעֵילָּא, אֱלֹהִים חַיִּים. אֵלִי: קְצֵה הַשָּׁמַיִם עַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם. אַתָּה: דַּרְגָּא דִּילֵיהּ. וְאַף עַל גַּב דְּכֹלָּא חַד, וּבִשְׁמָא חַד סָלִיק.

אֲשַׁחֲרֶךָּ, אִי כְּמַשְׁמָעוֹ דִּילֵיהּ, שַׁפִּיר. אֲבָל אֲשַׁחֲרֶךָּ, אַתְקִין נְהוֹרָא דְּנָהִיר בְּשַׁחְרוּתָא. דְּהָא נְהוֹרָא דְּקַיְימָא בְּשַׁחְרוּתָא, לָא נָהִיר עַד דְּיִתְתַּקְנוּן לֵיהּ לְתַתָּא. וּמַאן דְּאַתְקִין נְהוֹרָא שַׁחֲרָא דָּא, אַף עַל גַּב דְּאִיהִי אוּכְמָא, זָכֵי לִנְהוֹרָא חִוָּורָא דְּנָהִיר, וְדָא אִיהִי נְהוֹרָא אַסְפַּקְלַרְיָא דְּנָהֲרָא, וְדָא אִיהוּ בַּר נָשׁ דְּזָכֵי לְעָלְמָא דְּאָתֵי.

וְרָזָא דָּא (מִשְׁלֵי ח, יז): וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי, וּמְשַׁחֲרַי: דְּמִתַּקְנִין נְהוֹרָא מְשַׁחֲרַי אוּכְמָא. יִמְצָאֻנְנִי, יִמְצָאוּנִי לָא כְּתִיב, אֶלָּא יִמְצָאֻנְנִי, דְּזָכֵי לְתַרִּין נְהוֹרִין. לִנְהוֹרָא דְּשַׁחֲרָא אוּכְמָא, וְלִנְהוֹרָא חִוָּורָא דְּנָהֲרָא. וְזָכֵי לְאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּלָא נָהִיר, וּלְאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּנָהִיר. וְדָא אִיהוּ יִמְצָאֻנְנִי. וְעַל דָּא אָמַר דָּוִד אֲשַׁחֲרֶךָּ, אַתְקִין נְהוֹרָא דְּשַׁחֲרָא אוּכְמָא, לְנַהֲרָא עָלֵיהּ נְהוֹרָא חִוָּורָא דְּנָהֲרָא.

צָמְאָה לְךָ נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְּשָׂרִי, כְּמַאן דְּכָפִין לְמֵיכַל וְצָחֵי לְמִשְׁתֵּי. בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי מָיִם, בְּגִין דְּאִיהוּ מִדְבַּר, וְלָאו אִיהוּ אֲתַר דְּיִשּׁוּבָא, וְלָאו אִיהוּ אֲתַר דְּקֻדְשָׁא.

תְּרוּמָה קמ:
[שַׁבַּת־קֹדֶשׁ]

וּבְגִין כָּךְ אִיהוּ אֲתָר בְּלִי מַיִם. וּכְמָה דְּאֲנָן כַּפִּין וְצָחֲאן לְגַבָּךְ בַּאֲתָר דָּא, כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִיךְ וְגוֹ׳. וַאֲנָן כְּמָה דְּאֲנָן צָחֲאן לְגַבֵּי דְּמַר, לְמִשְׁתֵּי בְּצָחוּתָא מְלוֹי בַּאֲתָר דָּא, אוֹף הָכִי צָחֵינָן לְמִשְׁתֵּי בְּצָחוּתָא מְלוֹי, בְּבֵי מַקְדְּשָׁא, אֲתָר דְּאִקְרֵי קֹדֶשׁ. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְרַבִּי אַבָּא, מַאן דְּשָׁארִי מִלָּה הַשְׁתָּא יֵימָא.

פָּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר (שְׁמוֹת כה, ב): וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ וְגוֹ׳. מֹשֶׁה בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְמֵי לֵיהּ עוֹבָדָא דְּמַשְׁכְּנָא, הֲוָה קָשֶׁה קָמֵיהּ, וְלָא יָכִיל לְמֵיקָם בֵּיהּ, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְהַשְׁתָּא אִית לָן לְמִקְשֵׁי הָכָא, אִי תְּרוּמָה דָּא, יָהֲבָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה בִּלְחוֹדוֹי, הֵיךְ יָהֲבָה לְאַחֲרָא, וְאָמַר דִּלְבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִקְחוּ הַאי תְּרוּמָה.

אֶלָּא וַדַּאי לְמֹשֶׁה יָהֲבָה, וְלָא יָהֲבָה לְאַחֲרָא. לְמַלְכָּא דַּהֲוָה בְּגוֹ עַמֵּיהּ, וְלָא הֲוַת מַטְרוֹנִיתָא עִמֵּיהּ דְּמַלְכָּא. כָּל זִמְנָא דְּמַטְרוֹנִיתָא לָא הֲוַת עִמֵּיהּ דְּמַלְכָּא, לָא מִתְיָאֲשִׁי עַמָּא בֵּיהּ, וְאִנּוּן לָא יַתְבִין לְרַחֲצָן. כֵּיוָן דְּאָתַת מַטְרוֹנִיתָא, כָּל עַמָּא חֲדָאן, וְיַתְבֵי בְּרוּחְצָנוּ. כָּךְ בְּקַדְמִיתָא, אַף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבַד לוֹן נִסִּין וְאָתִין עַל יְדֵי דְּמֹשֶׁה, לָא מִתְיַאֲשֵׁי עַמָּא. כֵּיוָן דְּאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה, וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם. מִיַּד אִתְיָאֲשׁוּ כֻּלְּהוּ, וְחַדּוּ בְּפוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בַּמִּדְבָּר ז, א) וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה, דְּנַחְתַּת כַּלַּת מֹשֶׁה לְאַרְעָא.

וְאִי תֵּימָא, וַיְהִי בְּכָל אֲתָר לָאו אִיהוּ אֶלָּא לִישָׁנָא דְּצַעֲרָא, וְהָכָא כְּתִיב וַיְהִי בְּיוֹם. אֶלָּא, בְּהַהוּא יוֹמָא דְּשָׁכִינְתָּא נַחְתַּת לְאַרְעָא, אִשְׁתְּכַח מְקַטְרְגָא לְגַבָּהּ, וְחַפְיָא הַהוּא חָשׁוּךְ קְבַל לְגַבָּהּ, בְּגִין דְּלָא תֵּיחוֹת. וְתָנֵינָן, אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מְאָה רִבּוֹא מַלְאָכִין מְקַטְרְגִין, אִשְׁתְּכָחוּ לְגַבָּהּ בְּגִין דְּלָא תֵּיחוֹת.

וּבְהַהוּא זִמְנָא אִשְׁתְּכָחוּ כָּל כְּנוּפְיָא דְּמַלְאָכֵי עִלָּאֵי קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמְרוּ קָמֵיהּ, מָארֵי דְּעָלְמָא, כָּל זִיוָא וְכָל נְהוֹרָא דִּילָן בִּשְׁכִינַת יְקָרָךְ אִיהוּ, וְהַשְׁתָּא תֵּיחוֹת לְגַבֵּי תַּתָּאֵי. בְּהַהִיא שַׁעֲתָא אִתְתְּקַפַת

שְׁכִינְתָּא, וְתַבְרַת הַהוּא חָשׁוּךְ קְבַל, כְּמַאן דְּמִתְּבָר גְּזִיזִין תַּקִּיפִין, וְנַחְתַּת לְאַרְעָא. כֵּיוָן דְּחָמוּ כֻּלְּהוּ כָּךְ, פָּתְחוּ וְאָמְרוּ (תְּהִלִּים ח, ב): יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ. אַדִּיר וַדַּאי, דְּתַבְרַת כַּמָּה גְּזִיזִין וְחֵילִין תַּקִּיפִין, וְנַחְתַּת לְאַרְעָא, וּשְׁלִיטַת בְּכֻלָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב וַיְהִי, צַעֲרָא דְּקַבִּילוּ כַּמָּה חַיָּילִין וּמַשְׁרְיָין, בְּיוֹמָא דְּכַלַּת מֹשֶׁה נַחְתַּת לְאַרְעָא.

וּבְגִין כָּךְ וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה וְגוֹ׳. וְיִקְחוּ לִי וּתְרוּמָה לָא כְּתִיב, אֶלָּא וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה, לְאַחֲזָאָה דְּכֻלָּא חַד בְּלָא פְּרוּדָא. וְעוֹבָדָא דְּמַשְׁכְּנָא כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא, דָּא לָקֵבֵל דָּא, לְאִתְכַּלְלָא שְׁכִינְתָּא מִכָּל סִטְרִין עֵילָּא וְתַתָּא, הָכָא בְּהַאי עָלְמָא עוֹבָדָא דִּילֵיהּ, כְּעוֹבָדָא דְּגוֹפָא, לְאִתְכַּלְלָא רוּחָא בְּגַוֵּיהּ, וְדָא אִיהִי שְׁכִינְתָּא, דְּאִתְכְּלִילַת לְעֵילָּא וְתַתָּא, וְאִיהִי רוּחַ קֻדְשָׁא.

וּלְעוֹלָם אִתְמַשְׁכָּת וְעָאלַת גּוֹ רָזָא דְּגוֹפָא, לְאַשְׁרָאָה מוֹחָא גּוֹ קְלִיפָּא כֻּלָּא כְּמָה דְּאִתְחֲזִי. הַאי רוּחָא דְּקֻדְשָׁא, אִתְעֲבִיד בְּגוֹפָא, לְאִתְכַּלְלָא בְּגַוֵּיהּ רוּחַ אַחֲרָא עִלָּאָה, דָּקִיק וְנָהִיר, וְכֻלָּא הָכִי אִתְאַחִיד וְאִתְכְּלִיל דָּא בְּדָא, וְעָאל דָּא בְּדָא, עַד דְּאִתְאַחִיד בְּהַאי עָלְמָא, דְּאִיהוּ קְלִיפָּה בַּתְרָאָה דִּלְבַר.

קְלִיפָּה תַּקִּיפָא אִיהִי לְגוֹ מִקְּלִיפָּה דְּהַאי עָלְמָא. כְּגַוְונָא דְּאֶגוֹזָא, דְּהַאי קְלִיפָּה דִּלְבַר לָאו אִיהִי תַּקִּיפָא, קְלִיפָּה דְּאִיהִי לְגוֹ מִינָּהּ, אִיהִי קְלִיפָּה תַּקִּיפָא. אוּף הָכִי לְעֵילָּא, קְלִיפָּה תַּקִּיפָא, אִיהִי רוּחָא אַחֲרָא דְּשָׁלְטָא בְּגוֹפָא. לְגוֹ מִנֵּיהּ, אִיהִי קְלִיפָּה קְלִישָׁא. לְגוֹ מִנֵּיהּ מוֹחָא.

בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, מִתַּתְקְנָא כֻּלָּא בְּגַוְונָא אַחֲרָא, דְּהָא קְלִיפָּה תַּקִּיפָא אִתַּבְרַת מֵהַהוּא אֲתָר, וְלָא שַׁלְטָא בֵּיהּ כְּלַל. קְלִיפָּה תַּקִּיפָא אִתַּבְרַת תְּבִיר, וְאִתְפַּתְחַת מֵהַאי סִטְרָא וּמֵהַאי סִטְרָא.

וְהַהִיא פְּתִיחוּ הֲוָה בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, בְּכָל זִמְנָא דְּפָלְחִין פּוּלְחָנָא

כח מרחשון

דְּאִיהִי בֶּטֶן דְּאִתְמַר בֵּיהּ (אִיּוֹב לט, כט): מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקֶּרַח, הַקֶּרַח הַנּוֹרָא (יְחֶזְקֵאל א, כב), מַאי נוֹרָא דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, מַאי קְדֵשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן, בֶּטֶן דְּאִתְמַר בֵּיהּ דָּא צַדִּיק, אֲשֶׁר דְּאִיהִי אִימָּא עִלָּאָה, קִדְּשָׁנוּ בְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, וְצִוָּנוּ בְּצַדִּיק, עַל כָּל פִּקּוּדָא וּפִקּוּדָא, בְּגִין דְּחַד אִיהוּ מְצֻוֶּה וְחַד עוֹשֶׂה, חַד מְצֻוֶּה עַל הַמִּצְוָה דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, מִצְוַת יהו״ה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם (תְּהִלִּים יט, ט), וְחַד עוֹשֶׂה עֲשִׂיָּיתָהּ דְּאִיהוּ מַעֲשֶׂה דְּפִקּוּדָא, דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ מָארֵי מַתְנִיתִין גָּדוֹל הַמְצֻוֶּה וְעוֹשֶׂה מִמִּי שֶׁאֵינוֹ מְצֻוֶּה וְעוֹשֶׂה.

וְעוֹד מְצֻוֶּה דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ מְצֻוֶּה מִסִּטְרָא דְּאַבָּא דְּאִיהוּ רא״ש, וּמִסִּטְרָא דְּאִימָּא דְּאִיהִי אֲשֶׁ״ר, וְהָכִי צַדִּיק מְצֻוֶּה וְעוֹשֶׂה מִתַּרְוַיְיהוּ, וּבְגִין דָּא אִתְמַר עַל תַּרְוַיְיהוּ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, אִמָּא קִדְּשָׁנוּ וְאַבָּא צִוָּנוּ, עַל מַאן עַל שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה, דְּאִיהִי פֶּטֶר כָּל רֶחֶם, פְּתִיחוּ דְּרֶחֶם, דְּאִיהוּ רְמַ״ח פִּקּוּדִין, אִיהִי מִצְוַת יהו״ה בְּכָל אֵבֶר וְאֵבֶר דְּמַלְכָּא, אִיהִי מִצְוָה, וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ מִסִּטְרָא דְּאַבָּא [עד:] וְאִימָּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א, ג): וַיֹּאמֶר אלהי״ם יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, וַיֹּאמֶר מִסִּטְרָא דְּאַבָּא דְּאִיהוּ י׳, יְהִי מִסִּטְרָא דְּאִימָּא דְּאִיהִי ה׳, חַד אֲמִירָה וְחַד הֲוָיָה, עֲשִׂיָּיתָהּ דְּתַרְוַיְיהוּ יְהִי אוֹר.

וְעוֹד אֲשֶׁר עַל שֵׁם בְּאָשְׁרִי כִּי אִשְּׁרוּנִי בָּנוֹת (בְּרֵאשִׁית ל, יג), אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ, ב), וְכִי עֶבֶד דְּאִיהוּ בְּבֵי אֲסִירֵי דְּמַלְכָּא, וְאַבְטַח לֵיהּ מַלְכָּא לְאַפָּקָא לֵיהּ מִבֵּי אֲסִירֵי, אִית לֵיהּ לְמַלְכָּא לְשַׁבְּחָא גַּרְמֵיהּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כַּמָּה זִמְנִין,

אֶלָּא חַמְשִׁין זִמְנִין אַדְכִּיר בְּאוֹרַיְיתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְקַבֵּל חַמְשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה, לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא לוֹן מֵאָן אֲתַר אַפִּיק לוֹן מִן גָּלוּתָא.

וְכַד נָחֲתַת לְגַבַּיְיהוּ נָחַתַת לְמִפְרַק לוֹן בְּכַמָּה קָלִין וּבְרָקִין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת יט, טז): וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְגוֹמֵר, וַעֲלַיְיהוּ אִתְּמַר (שָׁם כ, יח): וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, אֶת דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה, דַּהֲוַת סָלְקָא בְּכָל קָלָא וְקָלָא מֵאִנּוּן שֶׁבַע קָלִין, וְאִיהִי הֲוַת בַּת קוֹל דְּכָל חַד וְחַד, קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים (דְּבָרִים ד, יב), דָּא קָלָא עִלָּאָה כְּלִילָא מִתְּלַת קָלִין עִלָּאִין, דְּאִנּוּן תְּלַת סְפִירָן עִלָּאִין, וְעַל אִימָּא עִלָּאָה אִתְּמַר (שָׁם): וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים זוּלָתִי קוֹל, אֲבָל בַּת קוֹל עַלָּה אִתְּמַר וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, וְאֶת, וְאֶת זַדַּאי, דְּאִתְּמַר בָּהּ (בַּמִּדְבָּר יב, ח): וּתְמוּנַת יהו״ה יַבִּיט, קוֹלוֹת אִנּוּן מִסְטָרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, אִיהוּ קוֹל הַשּׁוֹפָר שְׁבִיעָאָה בְּאִימָּא עִלָּאָה, וּלְתַתָּא שִׁית קָלִין.

בְּרָקִים מִסְטָרָא דְּצַדִּיק, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (זְכַרְיָה ט, יד): וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ, עָנָן דָּא שְׁכִינְתָּא כְּלִילָא מִשִּׁבְעָה עֲנָנֵי כָּבוֹד, דְּבָהּ מִתְכַּסִּין קָלִין וּבְרָקִין, וּמִסְטָרָא דִּימִינָא אִתְקְרִיאַת עֲנָנָא, וּמִסְטָרָא דִּשְׂמָאלָא עֲרָפֶל, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת כ, כא): וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִי״ם.

כט מרחשון

וְעוֹד אָנֹכִי דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה, וְרָזָא דְמִלָּה אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֲמְכֶם (יְשַׁעְיָה נא, יב), אִימָּא עִלָּאָה אָנֹכִי לְעֵילָּא, אָנֹכִי אִימָּא תַּתָּאָה לְתַתָּא וְעַל תַּרְוַיְיהוּ אִתְמַר (דְּבָרִים לב, לט): רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא. כְּשִׁמְךָ אלהי״ם כֵּן תְּהִלָּתֶךָ עַל קַצְוֵי אֶרֶץ (תְּהִלִּים מח, יא).

הָא הָכָא פִּקּוּדָא קַדְמָאָה, וְלֵית פִּקּוּדָא דְלָא אִתְיְיהִיב בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ דְּאִיהוּ ב׳, וְדָא ב׳ מִן בְּרֵאשִׁית דְּחִילוּ דְּיִרְאָה וּרְחִימוּ, דְּאִנּוּן ב׳ עִלָּאָה ב׳ תַּתָּאָה, ב׳ עִלָּאָה הָא אִתְמַר דְּאִיהוּ דְּחִילוּ וּרְחִימוּ, ב׳ בַּתְרָאָה תּוֹרָה וּמִצְוָה, וְאִיהִי ב׳ מִבָּרָ״א, בְּהִפּוּךְ אַתְוָון אֵבָ״ר, אִיהִי מִצְוָה בְּכָל אֵבֶר וְאֵבֶר, פִּקּוּדָא קַדְמָאָה אִיהוּ אָנֹכִי יהו״ה אלהי״ך (שְׁמוֹת כ, ב), וְאִיהוּ ב׳, דְּחִילוּ וּרְחִימוּ, אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ (וַיִּקְרָא יט, ג) מִסְּטָרָא דְּדְחִילוּ, כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ (שְׁמוֹת כ, יב) מִסְּטָרָא דְּרְחִימוּ, וְתַרְוַיְיהוּ אִנּוּן זָכוֹר וְשָׁמוֹר.

תְּפִלִּין דְּרֹאשׁ וּתְפִלִּין דְּיָד, אַבָּא תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, דְּאִיהוּ רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת (תְּהִלִּים קיט, קס) עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, אִימָּא תְּפִלִּין דְּיָד דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה, אַבָּא וְאִימָּא תְּפִלִּין דְּמָארֵי עָלְמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ דְּאִנּוּן בְּרָא וּבְרַתָּא אִנּוּן תְּפִלִּין דִּילָן.

וְעוֹד נָתִי״ב תְּלִיתָאָ״ה, בֵּיהּ פִּקּוּדָא תְּלִיתָאָה דְּאִיהוּ נְבוּאָ״ה, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א, ג): וַיֹּאמֶר אלהי״ם יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, חֲמֵשׁ אוֹר אִנּוּן, וַעֲלַיְיהוּ אִתְמַר (יְחֶזְקֵאל א, א): נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אלהי״ם, אִימָּא עִלָּאָה מַרְאָה סְתִימָא דְּלֵית בָּהּ דְּמְיוֹן, אִימָּא תַּתָּאָה מַרְאָה בְּאִתְגַּלְיָא דְּאִית בָּהּ דְּמְיוֹן, וַעֲלָהּ אִתְמַר (הוֹשֵׁעַ יב,

יא) : וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה, אֲדַמֶּה אִיהִי דְּמְיוֹן לְכָל נְבִיאַיָּא, וּלְכָל חַד כְּפוּם חֵילֵיהּ.

וּבְגִין דְּאִיהִי שָׁלְטָא עַל כָּל מֶרְכָּבוֹת דִּלְתַתָּא, וְעַל כָּל כּוֹכְבַיָּא וּמַזָּלֵי, וְאִלָּנִין וּדְשָׁאִין, וְעַל כָּל עוֹפֵי שְׁמַיָּא וְחֵיוָן וְאַרְעָא, וְנוּנֵי יַמָּא, בְּגִין דָּא אִתְקְרִיאַת בִּשְׁמָא דְּכֻלְּהוּ, מִסִּטְרָא דְּחֵיוָון אִתְקְרִיאַת חַיָּה, וּמִסִּטְרָא דְּעוֹפִין נֶשֶׁר יוֹנָה צִפּוֹר, וּמִסִּטְרָא דְּנוּנִין הַדָּג, סִטְרָא בִּישָׁא בְּהִפּוּכָא דָּגָה, וּמִסִּטְרָא דְּעִשְׁבִּין אִתְקְרִיאַת שְׁכִינְתָּא שׁוֹשַׁנָּה.

[עה.] נָתִיב רְבִיעָאָה וַיַּבְדֵּל אלהי״ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בְּרֵאשִׁית א, ד), דְּכַר וְנוּקְבָא אִנּוּן, חֹשֶׁךְ לַיְלָה, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם, ה) : וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה, וְאִית חֹשֶׁךְ מִסִּטְרָא דְּדַכְיוּ וְלַיְלָה מִסִּטְרָא דְּדַכְיוּ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קלט, יב) : גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁכָה כָּאוֹרָה, וְחֹשֶׁךְ אִיהִי נוּקְבָא דְּמְקַבֵּל מִנְּהוֹרָא דְּאִיהוּ אוֹר דְּכַר, כְּגַוְונָא דְּסִיהֲרָא דְּמְקַבְּלַת מִן שִׁמְשָׁא, וְתַרְוַיְיהוּ אִנּוּן אַסְפַּקְלַרְיָאָה דְּנַהֲרָא וְאַסְפַּקְלַרְיָאָה דְּלָא נַהֲרָא, וְאִית חֹשֶׁךְ דְּסִטְרָא אָחֳרָא דְּאִית בָּהּ הַבְדָּלָה וְלַאו חִבּוּרָא, וְהַהוּא אוֹר אִיהוּ כְּמוֹחָא בֶּאֱגוֹזָא.

אַדְהָכִי הָא קָלָא אִשְׁתְּמַע בְּרוּמֵי רְקִיעִין, מָארֵי דְּאוֹצָרִין מָארֵי דְּהֵיכָלִין, אַפְתַּחוּ הֵיכָלִין הָא מַטְרוֹנִיתָא קָא בָּעְיָא לְאָעְלָא בְּהֵיכָלֵיהּ, בְּהַהוּא זִמְנָא אדנ״י שְׂפָתַי תִּפְתָּח, הֵיכָלָא כְּלִילָא מִשִּׁבְעָה הֵיכָלִין.

ל מרחשון

בְּהַהוּא זִמְנָא כַּמָּה נְבִיאִים סָלְקִין עִמָּה וּמִתְכַּנְסִים עִמָּה, דְּאִית נְבִיאִים וְאִית נְבִיאִים, אִית נְבִיאִים דְּאִנּוּן מָארֵי דְּבֵיתָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, וְאִית נְבִיאִים דְּאִנּוּן מָארֵי דְּבֵיתָא דְּמַלְכָּא, אִלֵּין מֵאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּנַהֲרָא וְאִלֵּין מֵאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּלָא נַהֲרָא, נְבִיאִים דְּאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּנַהֲרָא אִנּוּן מִסִּטְרָא דְּיהו״ה, וּנְבִיאִים דְּאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּלָא נַהֲרָא אִנּוּן מִסִּטְרָא דְּאדנ״י, וְאִנּוּן שְׁקִילִין לְאוֹרַיְיתָא דִּבְכְתָב וְאוֹרַיְיתָא דִּבְעַל פֶּה, נְבִיאִים מִסִּטְרָא דְּאדנ״י מִסִּטְרָא דִּירְאָה, וּנְבִיאִים דְּאִנּוּן מִסִּטְרָא דְּיהו״ה אִנּוּן מִסִּטְרָא דְּאַהֲבָה.

בְּהַהוּא זִמְנָא כַּמָּה מָארֵי תַּרְעִין מִזְדַּעְזְעִין וּמִזְדַּמְנִין לְהֵיכָלָא, וְכַמָּה מָארֵי חוֹתָמוֹת, וְכַמָּה מָארֵי שְׁאֵלְתִּין, וְכַמָּה מָארֵי תְּשׁוּבוֹת, דִּבְהוֹן נָבִיא שׁוֹאֵל וּמֵשִׁיב, וְכַמָּה מָארֵי עֲתִידוֹת, מַה דַּהֲוָה וּמַה דְּעָתִיד לְמֶהֱוֵי. וְכַמָּה מָארֵי דְּעַיְינִין דְּאִנּוּן מַרְאוֹת וְחוֹזִין דִּנְבִיאִים, וְכַמָּה מָארֵי דְּאוֹדְנִין דְּאִנּוּן מָארֵי דְּגַדְפִּין, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (יְחֶזְקֵאל א, כד): וָאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כַּנְפֵיהֶם, וְכַמָּה מָארֵי דְּחוֹטָמָא דְּתַמָּן רֵיחַ, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (וַיִּקְרָא א, יג): אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ, וְכַמָּה מָארֵי דְּאַנְפִּין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (יְחֶזְקֵאל א, ו): וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת, וְכַמָּה מָארֵי דְּקָלִין וּמָארֵי דְּדִבּוּרִין, וּמָארֵי דַּהֲבָלִים דְּאִנּוּן לַהֲבוֹת אֵשׁ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים כט, ז): קוֹל יהו״ה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ, וְכַמָּה מָארֵי דְּיָדִין, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (יְחֶזְקֵאל א, ח): וְיִדֵי אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם, וְכַמָּה מָארֵי דְּקוֹמָה וְאִנּוּן שִׁעוּר קוֹמָה דִּכְרֵסַיָּא, וְכַמָּה מָארֵי דְּאוֹת בְּרִית דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת ג, יב): וְזֶה לְךָ הָאוֹת, וְכַמָּה מָארֵי דְּרַגְלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (יְחֶזְקֵאל א, יד): וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב.

כָּל תִּקוּנִין דִּנְבִיאַיָּא מִלְּבָר בְּגוּפָא, בְּאֵבָרִים דְּגוּפָא, מָארֵי דְּחָכְמָה אִנּוּן מִלְּגָאו בְּמוֹחָא, וּבְגִין דָּא חָכָם עָדִיף מִנָּבִיא, וּמִמּוֹחָא תַּלְיָין ל״ב נְתִיבוֹת, וְדָא ל״ב דְּאִתְמַר לֵב מֵבִין.

וַיַּבְדֵּל אלהי״ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בְּרֵאשִׁית א, ד), הָכָא רָזָא דְּנָתִיב רְבִיעָאָה, מַאי הַבְדָּלָה הָכָא בִּנְבוּאָה, אֶלָּא כַּמָּה נְבִיאֵי שִׁקְרָא אִנּוּן מִסִּטְרָא דְּחֹשֶׁךְ, דְּאָזְלִין בַּאֲוִירָא לְאַטְעָאָה בְּנֵי נָשָׁא, בְּהַהוּא זִמְנָא דִּיהֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּשְׁכִינְתֵּיהּ, וַיַּבְדֵּל אלהי״ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

נָתִיב חֲמִשָּׁאָה, וַיִּקְרָא אלהי״ם לָאוֹר יוֹם (שָׁם, ה), אִלֵּין מָארֵי מִקְרָא, דְּמָארֵי מִקְרָא אִנּוּן פִּתְילָה, וּמָארֵי מִשְׁנָה זַיִת, וּמָארֵי תַּלְמוּד דְּאִיהוּ קַבָּלָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי נֵר.

פִּקּוּדָא רְבִיעָאָה לְאִתְעַסְקָא בְּאוֹרַיְיתָא דִּבְעַל פֶּה, וּלְאַפְרָשָׁא בָּהּ בְּשִׁית דַּרְגִּין, בְּאִסּוּר וְהֶתֵּר טוּמְאָה וְטָהֳרָה כָּשֵׁר וּפָסוּל, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם, ו): וַיֹּאמֶר אלהי״ם יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם, וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם, בֵּין מַיִם דְּדַכְיוּ דְּטָהֳרָה הֶתֵּר כָּשֵׁר, וּבֵין מַיִם דְּמְסָאֲבוּ דְּאִנּוּן אִסּוּר טָמֵא פָּסוּל, דְּאִנּוּן מֵי בּוֹרוֹת נִשְׁבָּרִים מַיִם סְרוּחִים מַיִם מְטוּנָּפִין, וַעֲלַיְיהוּ אִתְמַר (שְׁמוֹת כ, ג): לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי.

וְהַאי רָקִיעַ דְּאַפְרִישׁ בֵּינַיְיהוּ דָּא רָקִיעַ דְּעַל רֵישֵׁי חֵיוָון, וְדָא מטטרו״ן, דַּעֲלֵיהּ אִתְמַר (יְחֶזְקֵאל א, כב): וּדְמוּת עַל רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ, וַעֲלֵיהּ אִתְמַר (בְּרֵאשִׁית א, ז): וַיַּעַשׂ אלהי״ם וְגוֹמֵר.

א כסליו

וְעַל דָּא נָתִיב שְׁתִיתָאָה, וְאִית רָקִיעַ לְעֵילָּא מֵרָקִיעַ, וְדָא צַדִּיק דְּאַפְרִישׁ בֵּין מַיִין נוּקְבִין לְמַיִין דְּכוּרִין, לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא בֵּיהּ, וַעֲלֵיהּ אִתְּמַר (שָׁם): וַיַּעַשׂ אלהי״ם אֶת הָרָקִיעַ, וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ, וְדָא נָתִיב שְׁבִיעָאָה צַדִּיק.

נָתִיב תְּמִינָאָה וַיִּקְרָא אלהי״ם לָרָקִיעַ שָׁמָיִם (שָׁם), וַיִּקְרָא אלהי״ם דָּא אִימָּא עִלָּאָה, לָרָקִיעַ דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא דְּאִיהוּ בֵּין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא וּכְלִיל תַּרְוַיְיהוּ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם): וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹּקֶר יוֹם אֶחָד, וְאִנּוּן עֶרֶב דְּיִצְחָק וּבֹקֶר דְּאַבְרָהָם.

תִּקּוּנָא תְּלָתִין וְחַד

בְּרֵאשִׁית בָּרָ״א שְׁתֵּ״י, וַעֲלַיְיהוּ אִתְּמַר (רות א, יט): וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם וְגוֹמֵר, וְאִנּוּן תְּרֵי תּוֹרוֹת אוֹרַיְיתָא דִּבְכְתָב וְאוֹרַיְיתָא דִּבְעַל פֶּה, וְעוֹד תְּרֵי לוּחוֹת אָזְלוּ לְטוּרָא דְּסִינַי, מֵיָּד וַתֵּהֹם כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן (שָׁם), אִזְדַּעְזַע כָּל עָלְמָא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת כ, יד): וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְכוּ׳ וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ. וְאָמְרוּ הֲזֹאת נָעֲמִי, דָּא אִיהוּ נְעִימוּ דְּאוֹרַיְיתָא, מֵיָּד אִתְּמַר (שָׁם לב, יט): וַיְשַׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר, פָּרְחַת אוֹרַיְיתָא מִתַּמָּן, וְאָמְרַת (רות א, כא): אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי לְטוּרָא דְּסִינַי, וּכְעַן וֵרִיקָם הֱשִׁיבַנִי יהו״ה, מְלֵיאָ״ה מָלֵ״א י״ה, וּכְעַן פָּרַח מִנִּי מָלֵ״א י״ה דְּאִיהוּ יה״ו, וְאִשְׁתְּאַרַת ה׳ יְחִידָה אֵלֵ״ם, נֶאֱלַמְתִּי דּוּמִיָּ״ה (תְּהִלִּים לט, ג), דּוֹ״ם י״ה, הֶחֱשֵׁתִי מִטּוֹב דְּאִיהוּ ו׳.

דָּבָר אַחֵר וַתְּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶן גּוּף וְנֶפֶשׁ, לְאָן אֲתַר אָזְלוּ, לְבֵי קִבְרָא, גּוּף אִתְדַּן וְאִתְרַקַּב, נֶפֶשׁ אִתְמַר בָּהּ (רות ג, ז) : וַתִּגַּל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב.

קָם סָבָא חַד וְאָמַר, בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא חֲזוֹר בָּךְ, עָרְפָּה אִיהִי גּוּף, רוּת אִיהִי נֶפֶשׁ, שׁוּתָּפוּ דִּילָהּ נָעֲמִי נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוֹן רוּחָא, גּוּפָא דְּאִיהִי עָרְפָּה חָזְרָה עוֹרֶף לְגַבֵּי נְשָׁמָה, נֶפֶשׁ אִתְדַּבַּק בָּהּ בְּנִשְׁמָתָא, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (רות א, טז) : בַּאֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ בְּפִקּוּדִין דַּעֲשֵׂה, וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין בְּפִקּוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה.

דָּבָר אַחֵר בַּאֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ בְּגָלוּתָא, דְּאִתְמַר בָּהּ (יְשַׁעְיָה נ, א) : וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם, וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין דְּמִשְׁכָּבָא דִּילָךְ בְּגָלוּתָא, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, א) : עַל מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת, עַמָּךְ עַמִּי אֵלִין יִשְׂרָאֵל, וְאֱלֹהַי"ךְ אֱלֹה"י דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֱלִימֶלֶךְ דָּא י', נָעֲמִי דָּא ה', מַחְלוֹן ו', רוּת בָּהּ אִתְדַּבְּקַת ה' וְאִתְעֲבִידַת תּוֹרָה, וַעֲלָהּ אִתְמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, יב) : וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.

עָרְפָּה אִימָּא דְּעֶרֶב רַב, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת לד, ט) : כִּי עַם קְשֵׁה עֹרֶף הוּא, דְּחָזְרַת לְסָרְחָנָה, וְחָזְרַת עֹרֶף לְגַבֵּי חֲמוֹתָהּ, כְּלִיוֹן בַּעְלָהּ דְּעָרְפָּה, יֵצֶר הָרָע דְּאַתְיָא כְּלָיָה מִגֵּיהּ לְעָלְמָא, וְאִיהוּ כְּלִיוֹן, וְאִתְּתֵיהּ לילי"ת כְּלָיָה.

נְשָׁמָה וְנֶפֶשׁ כַּד בַּר נַשׁ אִיהוּ מְחוּיָיב בְּחוֹבִין וּמִתְגַּבְּרִין עַל אֲבָרִים, נִשְׁמַת חַיִּים אִסְתַּלְּקַת מִן גּוּפָא, וְנֶפֶשׁ אִשְׁתְּאַרַת תַּמָּן, וְאִתְמַר בָּהּ (רות ג, ז) : וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו, לְגַבֵּי מַאן, לְגַבֵּי צַדִּיק וְדָא בְּרִית מִילָה, דְּאִיהוּ בּוֹעֵז ב"ו עַ"ז, תַּקִּיף עַל יְצִרֵיהּ.

ב כסליו

וַיָּמָד שֵׁשׁ שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ (שָׁם, טז), שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, טז), שַׁוְאַיִת לוֹן עֲלָהָא לְאַגָּנָא עֲלָה, וְאוּקְמוּהָ וַתְּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם בְּשִׁכְינְתָּא עִלָּאָה וְתַתָּאָה, וַעֲלַייהוּ אִתְּמַר (רוּת ד, יז): וַתִּקְרֶאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד בֵּן לְנָעֳמִי, דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹת ד, כב): בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגָרְמוּ לְאִסְתַּלְקָא שְׁכִינְתָּא, עֲלָה אִתְּמַר בִּשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו (רוּת ג, ז).

דָּבָר אַחֵר וַתְּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם, אִיהוּ מְמַלֵּל בְּגוּפָא וְנַפְשָׁא, וּמֵרְחִימוּ דְּגוּפָא כַּד אִיהוּ בַּעַל תְּשׁוּבָה, יֵימָא נַפְשָׁא לְגַבָּהּ בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר (שָׁם א, יז), וְלָא תָּזוּז נַפְשָׁא בְּקִבְרָא מִנֵּיהּ, וַעֲלָהּ אִתְּמַר (מִשְׁלֵי ו, כב): בְּהִתְהַלֶּכְךָ [עו.] תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּעָלְמָא דֵּין, בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ בְּקִבְרָא, וַהֲקִיצוֹתָ לְתְחַיֵּית הַמֵּתִים, הֵיא תְּשִׂיחֶךָ, דָּא נַפְשָׁא לְגַבֵּי גּוּפָא.

וּבוֹצִינָא קַדִּישָׁא אִם גּוּפָא לָא חָזַר בִּתְיוּבְתָּא, וְחָזַר עוֹרֵף לְגַבֵּי תְּיוּבְתָּא, נֶפֶשׁ אִתְפָּרַשׁ מִנֵּיהּ וְאִתְקְרֵי עָרְפָּ״ה, וְגוּפָא דָּא אִתְאֲבִיד מִתְּרֵין עָלְמִין.

אָמַר לֵיהּ סָבָא סָבָא, וְהָא כַּמָּה קִבְרִין לְמַגָּנָא, וְהָא אִם גּוּפָא אִתְאֲבִיד עַל מַה תָּקוּם נַפְשָׁא לְתְחַיֵּית הַמֵּתִים, דְּהָא וַדַּאי גּוּפָא אִתְאֲבִיד, וְאִתְּמַר דְּאִתְאֲבִיד מִתְּרֵין עָלְמִין, וְהָא נָחִית לִנְשִׁיָּיה דְּתַמָּן אִתְנַשֵּׁי לְדָרֵי דָּרִין, אִם כֵּן כַּמָּה קִבְרִין לְמַגָּנָא.

אֶלָּא וַדַּאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יְשַׁנֵּי עוֹבְדֵי יְדוֹי. דְּוַדַּאי עָלְמָא דֵּין וְעָלְמָא דְּאָתֵי דְּאִנּוּן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִנּוּן,

וַעֲלַיְיהוּ אָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קטו, טז): הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהו״ה, אַרְעָא אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יהו״ה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים (שָׁם קטז, ט), עֲלַיְיהוּ אִתְּמַר עָלְמָא דֵּין וְעָלְמָא דְּאָתֵי בִּשְׁמָא דְּיהו״ה, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם צו, יא): יִ׳שְׂמְחוּ הַ׳שָּׁמַיִם וְ׳תָגֵל הָ׳אָרֶץ, אֵימָתַי, בְּזִמְנָא דְּאִתְּמַר לְגַבֵּי שָׁמַיִם וְהָאָרֶץ דְּסמא״ל וְנָחָשׁ, כִּי שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה (יְשַׁעְיָה נא, ו).

וּלְבָתַר דְּיִמְחֵי לוֹן וְיֵשֵׁצֵי לְאִלֵּין מִמַּנָּן דַּעֲלַיְיהוּ, מִיָּד יְחַדֵּשׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא, דְּיִתְמַחוּן בְּגִין אִלֵּין מִמַּנָּן בִּישִׁין, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם סו, כב): כִּי כַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמֵר, וְכֹלָּא בְּגִין דְּלָא יִשְׁתְּצוּן עוֹבְדֵי יְדוֹי, דְּאִנּוּן נִשְׁמָתִין וְגוּפִין דְּאִתְאֲבִידוּ מִתְּרִין עָלְמִין, וְאִלֵּין עֲתִירִין דִּבְגָלוּתָא, בְּגִין דְּהַאי עָלְמָא אִיהוּ דִּלְהוֹן.

אֲבָל מִסְכְּנֵי דְּאִנּוּן צַדִּיקַיָּא, טוּבָא דִּלְהוֹן לְאִנּוּן עָלְמִין טָבִין, דִּי בְּהוֹן אִתְּבְּרִיאוּ תְּרֵי תּוֹרוֹת אוֹרַיְיתָא דִּבְכְתָב וְאוֹרַיְיתָא דִּבְעַל פֶּה, דְּאַגְרָא דִּלְהוֹן תַּמָּן, וּבְגִין דִּלְתַתָּא דְּאֶרֶץ הַחַיִּים, תַּמָּן גּוּפִין לִנְשְׁמָתִין קַדִּישִׁין דְּאִתְּבְּרִיאוּ בִּשְׁמָא דְּיהו״ה, וְגוּפָא דְּמֹשֶׁה דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (דְּבָרִים לד, ז): לֹא כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא נָס לֵחֹה מִתַּמָּן הַוָּה, וּבְגִינֵיהּ הַוָּה אִיהוּ בָּעָא רַחֲמֵי דְּלָא יְמוּת וְיִפּוֹק מִנֵּיהּ, וְלָא עַל גּוּפָא דְּהַאי עָלְמָא דְּאִתְקְרֵי סַנְדָּל לְגַבֵּיהּ, דַּעֲלֵיהּ אִתְּמַר לֵיהּ (שְׁמוֹת ג, ה): שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

ג כסליו

וְאָדָם וְחַיָּן וּבְעִירָן וְעוֹפִין דְּתַמָּן אִנּוּן עוֹבָדָא דִּבְרֵאשִׁית, וְאִנּוּן בְּדִיוֹקְנָא עִלָּאָה דְּאִלֵּין דְּאִתְמַר בְּהוֹן בְּמֶרְכַּבְתָּא (יְחֶזְקֵאל א, י) : וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר, דְּאִנּוּן בְּעִירִין עִלָּאִין עֲלַיְיהוּ אִתְמַר (יְשַׁעְיָה סד, ג) : יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה לוֹ, וְתַמָּן עֵץ חַיִּים דְּמַאן דְּאָכִיל מִנֵּיהּ אִתְמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית ג, כב) : וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם.

וְתַמָּן כָּרְסְיָין דִּי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא וְאַבְנִין יְקִירִין, וְעַרְשִׁין דְּכַסְפָּא וְדַהֲבָא, וְרַמַ״ח פִּקּוּדִין דְּמַנִּי לוֹן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּהַאי עָלְמָא, לְדַכָּאָה וְרַמַ״ח אֵבָרִים דְּהַהוּא גּוּפָא, וְגוּפָא דְּהַאי עָלְמָא שְׁפֵלָא אִיהוּ סַנְדָּל לִנְשְׁמָתָא, דְּאִתְטַנַּף בְּזוּהֲמָא דְּהַאי עָלְמָא. הָא הָכָא תְּלָתִין וְחַד זְמִנִין דְּאִתְפַּרַשׁ בְּרֵאשִׁית, וַעֲשַׂר אֲמִירָן וּתְלָתִין וּתְרֵין שְׁבִילִין הָא שַׁבְעִין וּתְרֵין, וְצָרִיךְ לְפָרְשָׁא לוֹן. פְּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תִּקּוּנָא תְּלָתִין וּתְרֵין

בְּרֵאשִׁית מַאֲמַר קַדְמָאָה לְכֹלָּא, וְאִיהוּ כְּלִיל תְּרֵין דִּבּוּרִין אָנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לְךָ (שְׁמוֹת כ, ב–ג) דְּאִתְמְרוּ בְּדִבּוּרָא חֲדָא, וְתַרְוַיְיהוּ אִנּוּן רְמִיזִין בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דָּא בְּרֵאשִׁי״ת א״ב רֵשִׁי״ת, א״ב א׳ אָנֹכִי ב׳ לֹא יִהְיֶה לְךָ, וְכֹלָּא בְּאָת אֶחָד ב׳, וְאִיהִי ב׳ מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי מַאן דְּאִית לֵיהּ עַבְדָּא וְאַפִּיק לֵיהּ לְחֵירוּ מִשְׁעִבּוּדֵיהּ, אִית לֵיהּ לְרִבּוֹנֵיהּ לְשַׁבְּחָא גַּרְמֵיהּ בְּמַפְקָנוּתָא לְחֵירוּ לְעַבְדֵּיהּ, וְכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאָמַר לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית טו, יג) : כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ וְכוּ׳, אִית לְשַׁבְּחָא גַּרְמֵיהּ כַּמָּה [עו:] זְמִנִין אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ, ב).

אָמַר לֵיהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן הָכִי הוּא וַדַּאי, אֲבָל הָכָא לָא מְשַׁבַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גַּרְמֵיהּ דְּאַפִּיק לוֹן מִן גָּלוּתָא, אֶלָּא חַמְשִׁין זִמְנִין אַדְכִּיר בְּאוֹרַיְיתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא בְּדַרְגָּא דְּאַפִּיק לוֹן דְּאִיהוּ יוֹבְלָא, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (וַיִּקְרָא כה, יא): יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְאִנּוּן חַמְשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה דְּאִתְמַסְרוּ לְמֹשֶׁה בְּסִינַי בַּר חַד דְּלָא אִתְמַסַּר לֵיהּ, וּבְגִין דָּא אַדְכִּיר חַמְשִׁין זִמְנִין בְּאוֹרַיְיתָא יְצִיאַת מִצְרָיִם. אָמַר הָא וַדַּאי אִתְיַשַּׁב דַּעְתָּאי.

מַאן אֱלֹהִים אֲחֵרִים, אִלֵּין מְמַנָּן דְּשַׁבְעִין אוּמִין, וְסמא״ל וְנָחָ״שׁ הָא ע״ב, בְּגִין דָּא יְהִיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹרַיְיתָא מִימִינָא דְּאִיהוּ חֶסֶד וּמִשְּׂמָאלָא דְּאִיהוּ גְּבוּרָה, דְּאִית בָּהּ שַׁבְעִין אַנְפִּין לְשֵׁזָבָא מִשַּׁבְעִין אוּמִין, וְאוֹרַיְיתָא אִתְיְיהִיבַת מִמַּיָּא וְאֶשָּׁא דְּאִנּוּן תְּרֵין, לְשֵׁזָבָא לְיִשְׂרָאֵל מִסמא״ל וְנָחָשׁ דְּאִנּוּן מִמַּיָּא וְאֶשָּׁא, וּבְגִינַיְיהוּ אִתְּמַר (שְׁמוֹת כ, ב): לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, וְלָקֳבֵל שַׁבְעִין אוּמִין שַׁבְעִין נֶפֶשׁ, וּמַאן דְּעָבַר עַל שַׁבְעִין אַנְפִּין דְּאוֹרַיְיתָא דְּאִתְּמַר לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, שָׁלְטִין שַׁבְעִין מִמַּנָּן וְאוּמִין דְּיֵצֶר הָרָע עַל שַׁבְעִין נֶפֶשׁ.

וְכַמָּה גִּלְגּוּלִין יֵתוּן לְבַר נַשׁ עַל חוֹבִין אִלֵּין, וְאִם לָא חָזַר בַּר נַשׁ בִּתְיוּבְתָּא בְּאִלֵּין גִּלְגּוּלִין, הַהוּא גּוּפָא נָחִית בַּאֲבַדּוֹן, גִּלְגּוּלָא קַדְמָאָה אִצְטַבַּע בְּגַוָּון חֲוָור, וְרָכִיב נַפְשָׁא בְּסוּסְיָא חִוָּורָא דְּאִיהוּ גּוּפָא, אִם חָזַר בִּתְיוּבְתָּא אִתְּמַר בֵּיהּ (יְשַׁעְיָה א, יח): אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ, וְאִם לַאו יֵתֵי בְּגִלְגּוּלָא תִּנְיָינָא, וְרָכִיב בְּסוּסְיָא סוּמְקָא, וְאִם חָזַר בִּתְיוּבְתָּא אִתְּמַר בְּחוֹבָא דִּילֵיהּ (שָׁם): אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ, וְאִם לָא, אִתְחַזַּר אִתְגַּלְגַּל בְּגִלְגּוּלָא תְּלִיתָאָה, וְרָכִיב בְּסוּסְיָא יְרוֹקָא וְדָא גּוּפָא.

ד כסליו

וְאִנּוּן מַזָּל אַרְיֵה מַזָּל שׁוֹר מַזָּל נֶשֶׁר, דַּעֲלַיְיהוּ אִתְּמַר (איוב לג, כט) : הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אֵ״ל פַּעֲמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם גָּבֶר, וְאִם שְׁלָשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ (שְׁמוֹת כא, יא) לְנַפְשָׁא בְּתַלַּת גִּלְגּוּלִין, דְּעָבִיד לָהּ שְׁאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה, וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כֶּסֶף (שָׁם), וְעַל שְׁלשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ (עָמוֹס ב, ו), וְעַל אַרְבָּעָה דְּאִיהוּ מַזָּל אָדָם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, דְּלָא יְקַלְקְלוּ לֵיהּ.

אֲבָל לְצַדִּיקַיָּא וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים (שְׁמוֹת כ, ה), אֲלָפִים וַדַּאי, תְּלַת גִּלְגּוּלִין בְּהוֹן אִיהוּ רָוַוח תְּלַת אַלְפִּין דְּאִנּוּן עָלְמִין דִּכְסוּפִין, וּלְמַאן לְאוֹהֲבָיו וּלְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו.

לְחַיָּיבַיָּא דְּאִינְהוּ לָא יַחְזְרוּן בִּתְיוּבְתָּא בְּתַלַּת גִּלְגּוּלִין אִלֵּין, אִתְּמַר בְּהוֹן (וַיִּקְרָא כג, ל) : וְהַאֲבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִקֶּרֶב עַמָּהּ, אָמַר רַבִּי אִם כֵּן אָנָה נָחִית, אֶלָּא שֶׁבַע אַרְעִין אִנּוּן, וְסָלְקִין לְשַׁבְעִין לָקֶבֶל שִׁבְעִים נֶפֶשׁ, וְשֶׁבַע אַרְעִין אִנּוּן אֶרֶץ אֲדָמָה אַרְקָא גֵּיא צִיָּה נְשִׁיָּה תֵּבֵל, וְאִנּוּן שֶׁבַע מְדוֹרִין דְּגֵיהִנָּם, הַהִיא נַפְשָׁא דְּלָא חָזְרָה בִּתְיוּבְתָּא בְּאִלֵּין תְּלַת, נָחִית לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמָדוֹרִין דְּגֵיהִנָּם אִלֵּין, וְתַמָּן אִתְנַשֵּׁי לְדָרֵי דָּרִין.

וְאִם הוּא צַדִּיק אִתְּמַר בֵּיהּ (מִשְׁלֵי כד, טז) : כִּי שֶׁבַע יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם, אָמַר לֵיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאִם הוּא צַדִּיק אַמַּאי נָחִית תַּמָּן, אֶלָּא בְּגִין לְאַפָּקָא מִתַּמָּן כָּל נַפְשָׁא וְנַפְשָׁא מֵאִלֵּין דְּהִרְהֲרוּ בִּתְיוּבְתָּא וּמֵתוּ בְּקַצְרוּת שְׁנִין, וְאִיהוּ טָרַח בְּגִינֵיהּ, דָּא אִיהוּ מַאֲמַר קַדְמָאָה דְּאִיהוּ בְּרֵאשִׁית.

תִּקּוּנָא תְּלָתִין וּתְלָת

בְּרֵאשִׁית דָּא פִּקּוּדָא קַדְמָאָה, דְּאִתְרְמִיז בְּל״ב שְׁבִילִין, דְּאִנּוּן ל״ב אלהי״ם דְּעוֹבָדָא דִּבְרֵאשִׁית, כ״ב אַתְוָון וַעֲשַׂר אֲמִירָן דְּאִתְכְּלִילָן בְּהוּ, תִּקּוּנָא קַדְמָאָה יִרְאָה, וַעֲלָה אִתְּמַר (תְּהִלִּים קיא, י) : רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יהו״ה, דְּאִית דְּחִילוּ וְאִית דְּחִילוּ, [עז.] יִרְאַת יהו״ה דָּא שְׁכִינְתָּא מַלְכוּת קַדִּישָׁא, יִרְאָה רָעָה דָּא רְצוּעָה לְאַלְקָאָה לְחַיָּיבַיָּא, וּמַאי נִיהוּ סַם הַמָּוֶת דְּסמא״ל, נוּקְבָא דִּילֵיהּ, יִרְאַת יהו״ה אִיהִי אַגְרָא לְמַאן דְּנָטִיר פִּקּוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, יִרְאָה רָעָה אִיהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה לְמַאן דְּאַעֲבַר עֲלַיְיהוּ.

קָם רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר אֶלְעָזָר בְּרִי, אִית מַאן דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּיֵיחוֹן בְּנוֹי וְיִסְגֵּי עוּתְרֵיהּ בְּהַאי עָלְמָא, וְאִי חָסֵר מֵהַאי לָא דָּחִיל לֵיהּ, הַאי לָא שַׁוִּי לֵיהּ יִרְאַת יהו״ה לְעִקָּרָא, אֲבָל מַאן דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין בְּטִיבוּ בֵּין בְּעָאקוּ, הָא דָּא שַׁוִּי יִרְאַת יהו״ה בֵּיהּ לְעִקָּרָא, דְּתַלַת דַּרְגִּין אִנּוּן דְּיִרְאָה, אִית יִרְאָה בֵּין בְּטִיבוּ בֵּין בְּעָאקוּ, וְאִית יִרְאָה דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּטִיבוּ וְלָא בְּעָאקוּ, וְאִית יִרְאָה דְּלָא שַׁוִּי לָהּ עֲלֵיהּ לְעִקָּרָא בֵּין לְטִיבוּ בֵּין לְעָאקוּ, צַדִּיק גָּמוּר שַׁוִּי לָהּ עֲלֵיהּ לְעִקָּרָא בֵּין לְטִיבוּ בֵּין לְדִינָא, בֵּינוֹנִי שַׁוִּי לֵיהּ עֲלֵיהּ לְטִיבוּ וְלָא לְדִינָא, רָשָׁע גָּמוּר לָא שַׁוִּי לֵיהּ עִקָּרָא לָא בְּטִיבוּ וְלָא בְּדִינָא.

שַׁבָּת פֶּרֶק ד

א. בַּמֶּה טוֹמְנִין, וּבַמֶּה אֵין טוֹמְנִין? אֵין טוֹמְנִין, לֹא בְּגֶפֶת וְלֹא בְּזֶבֶל, לֹא בְּמֶלַח וְלֹא בְּסִיד וְלֹא בְּחוֹל, בֵּין לַחִים בֵּין יְבֵשִׁים. לֹא בְּתֶבֶן וְלֹא בְּזַגִּים וְלֹא בְּמוֹכִים וְלֹא בַּעֲשָׁבִים, בִּזְמַן שֶׁהֵן לַחִים, אֲבָל טוֹמְנִין בָּהֶן כְּשֶׁהֵן יְבֵשִׁים. טוֹמְנִין בִּכְסוּת וּבְפֵרוֹת, בְּכַנְפֵי יוֹנָה וּבִנְסֹרֶת שֶׁל חָרָשִׁים, וּבִנְעֹרֶת שֶׁל פִּשְׁתָּן דַּקָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בְּדַקָּה וּמַתִּיר בְּגַסָּה: ב. טוֹמְנִין בִּשְׁלָחִין, וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן, בְּגִגֵּי צֶמֶר, וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה? נוֹטֵל אֶת הַכְּסוּי, וְהֵן נוֹפְלוֹת. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: קַפָּה, מַטָּה עַל צִדָּהּ וְנוֹטֵל - שֶׁמָּא יִטֹּל וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: נוֹטֵל וּמַחֲזִיר. לֹא כִסָּהוּ מִבְּעוֹד יוֹם - לֹא יְכַסֶּנּוּ מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ. כִּסָּהוּ וְנִתְגַּלָּה - מֻתָּר לְכַסּוֹתוֹ. מְמַלֵּא אֶת הַקִּיתוֹן וְנוֹתֵן לְתַחַת הַכַּר, אוֹ תַחַת הַכֶּסֶת:

עֵירוּבִין פֶּרֶק ד

ד. מִי שֶׁהוֹצִיאוּהוּ גּוֹיִם אוֹ רוּחַ רָעָה - אֵין לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. הֶחֱזִירוּהוּ - כְּאִלּוּ לֹא יָצָא. הוֹלִיכוּהוּ לְעִיר אַחֶרֶת. נְתָנוּהוּ בְּדִיר אוֹ בְּסַהַר, רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמְרִים: מְהַלֵּךְ אֶת כֻּלָּהּ. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמְרִים: אֵין לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. מַעֲשֶׂה שֶׁבָּאוּ מִפְּרַנְדִּיסִין, וְהִפְלִיגָה סְפִינָתָם בַּיָּם. רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הִלְכוּ אֶת כֻּלָּהּ. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי עֲקִיבָא לֹא זָזוּ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, שֶׁרָצוּ לְהַחְמִיר עַל עַצְמָן: ב. פַּעַם אַחַת לֹא נִכְנְסוּ לַנָּמֶל עַד שֶׁחָשְׁכָה. אָמְרוּ לוֹ לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל: מָה אָנוּ לֵירֵד. אָמַר לָהֶן: מֻתָּרִים אַתֶּם, שֶׁכְּבָר הָיִיתִי מִסְתַּכֵּל, וְהָיֵינוּ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם עַד שֶׁלֹּא חָשְׁכָה: ג. מִי שֶׁיָּצָא בִּרְשׁוּת וְאָמְרוּ לוֹ, כְּבָר נַעֲשָׂה מַעֲשֶׂה, יֵשׁ לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. אִם הָיָה בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, כְּאִלּוּ לֹא יָצָא, שֶׁכָּל הַיּוֹצְאִים לְהַצִּיל, חוֹזְרִין לִמְקוֹמָן: ד. מִי שֶׁיָּשַׁב בַּדֶּרֶךְ, וְעָמַד, וְרָאָה וַהֲרֵי הוּא סָמוּךְ לָעִיר, הוֹאִיל וְלֹא הָיְתָה כַּוָּנָתוֹ לְכָךְ - לֹא יִכָּנֵס. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יִכָּנֵס. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַעֲשֶׂה הָיָה וְנִכְנַס רַבִּי טַרְפוֹן בְּלֹא מִתְכַּוֵּן: ה. מִי שֶׁיָּשַׁן בַּדֶּרֶךְ, וְלֹא יָדַע שֶׁחָשְׁכָה, יֵשׁ לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ, דִּבְרֵי רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין לוֹ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: וְהוּא בְּאֶמְצָעָן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְאֵיזֶה רוּחַ שֶׁיִּרְצֶה יֵלֵךְ. וּמוֹדֶה רַבִּי יְהוּדָה, שֶׁאִם בֵּרַר לוֹ, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַחֲזֹר בּוֹ: ו. הָיוּ שְׁנַיִם, מִקְצָת אַמּוֹתָיו שֶׁל זֶה בְּתוֹךְ אַמּוֹתָיו שֶׁל זֶה - מְבִיאִין וְאוֹכְלִין בָּאֶמְצַע, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יוֹצִיא זֶה מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ לְתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ. הָיוּ שְׁלֹשָׁה, וְהָאֶמְצָעִי מֻבְלָע בֵּינֵיהֶן - הוּא מֻתָּר עִמָּהֶן וְהֵן מֻתָּרִין עִמּוֹ, וּשְׁנַיִם הַחִיצוֹנִים אֲסוּרִין זֶה עִם זֶה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן,

לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה, לְשָׁלֹשׁ חֲצֵרוֹת הַפְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ וּפְתוּחוֹת לִרְשׁוּת־הָרַבִּים, עֵרְבוּ שְׁתֵּיהֶן עִם הָאֶמְצָעִית, הֵיא מֻתֶּרֶת עִמָּהֶן וְהֵן מֻתָּרוֹת עִמָּהּ, וּשְׁתַּיִם הַחִיצוֹנוֹת אֲסוּרוֹת זוֹ עִם זוֹ: ז. מִי שֶׁבָּא בַּדֶּרֶךְ וְחָשְׁכָה לוֹ, וְהָיָה מַכִּיר אִילָן אוֹ גָּדֵר, וְאָמַר: 'שְׁבִיתָתִי תַּחְתָּיו', לֹא אָמַר כְּלוּם. 'שְׁבִיתָתִי בְּעִקָּרוֹ', מְהַלֵּךְ מִמְּקוֹם רַגְלָיו וְעַד עִקָּרוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה, וּמֵעִקָּרוֹ וְעַד בֵּיתוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה. נִמְצָא מְהַלֵּךְ מִשֶּׁחָשְׁכָה אַרְבַּעַת אֲלָפִים אַמָּה: ח. אִם אֵינוֹ מַכִּיר, אוֹ שֶׁאֵינוֹ בָּקִי בַּהֲלָכָה, וְאָמַר: 'שְׁבִיתָתִי בִּמְקוֹמִי', זָכָה לוֹ מְקוֹמוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. עֲגָלוֹת, דִּבְרֵי רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מְרֻבָּעוֹת, כְּטַבְלָא מְרֻבַּעַת, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נִשְׁכָּר לַזָּוִיוֹת: ט. וְזוֹ הִיא שֶׁאָמְרוּ, הֶעָנִי מְעָרֵב בְּרַגְלָיו. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: אָנוּ אֵין לָנוּ אֶלָּא עָנִי. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֶחָד עָנִי וְאֶחָד עָשִׁיר, לֹא אָמְרוּ מְעָרְבִין בַּפַּת, אֶלָּא לְהָקֵל עַל הֶעָשִׁיר, שֶׁלֹּא יֵצֵא וְיִעָרֵב בְּרַגְלָיו: י. מִי שֶׁיָּצָא לֵילֵךְ בְּעִיר שֶׁמְּעָרְבִין בָּהּ וְהֶחֱזִירוּ חֲבֵרוֹ, הוּא מֻתָּר לֵילֵךְ וְכָל בְּנֵי הָעִיר אֲסוּרִין, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל שֶׁהוּא יָכוֹל לְעָרֵב וְלֹא עֵרֵב, הֲרֵי זֶה חֲמָר גַּמָּל: יא. מִי שֶׁיָּצָא חוּץ לַתְּחוּם, אֲפִלּוּ אַמָּה אַחַת – לֹא יִכָּנֵס. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: שְׁתַּיִם – יִכָּנֵס. שָׁלֹשׁ – לֹא יִכָּנֵס. מִי שֶׁהֶחְשִׁיךְ חוּץ לַתְּחוּם, אֲפִלּוּ אַמָּה אַחַת – לֹא יִכָּנֵס. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֲפִלּוּ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת – יִכָּנֵס, שֶׁאֵין הַמָּשׁוּחוֹת מְמַצִּין אֶת הַמִּדּוֹת, מִפְּנֵי הַטּוֹעִין:

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת תולדות

כח	יום ראשון	עלות השחר (72 דק) ... 4:50 נץ החמה ..... 6:02 סו"ז קר"ש - מג"א ... 7:55 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:41 סו"ז תפילה ..... 9:35 חצות היום ..... 11:21 שקיעה ..... 4:41 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:54	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות נא **ירושלמי:** סנהדרין כ **תוספתא:** בכורות א **נ"ך:** מלכים ב כא **משניות:** ערכין ט **זהר:** תרומה קלז: **תיקוני זהר:** כח חשוון	8
כט	יום שני	יום כיפור קטן, ערב ראש חודש כסליו עלות השחר (72 דק) ... 4:51 נץ החמה ..... 6:03 סו"ז קר"ש - מג"א ... 7:55 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:42 סו"ז תפילה ..... 9:35 חצות היום ..... 11:21 שקיעה ..... 4:40 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:53	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות נב **ירושלמי:** סנהדרין כא **תוספתא:** בכורות ב **נ"ך:** מלכים ב כב **משניות:** תמורה א **זהר:** תרומה קלח. **תיקוני זהר:** כט חשוון	9
ל	יום שלישי	א' דראש חודש כסליו עלות השחר (72 דק) ... 4:52 נץ החמה ..... 6:04 סו"ז קר"ש - מג"א ... 7:56 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:42 סו"ז תפילה ..... 9:36 חצות היום ..... 11:21 שקיעה ..... 4:39 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:52	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות נג **ירושלמי:** סנהדרין כב **תוספתא:** בכורות ג **נ"ך:** מלכים ב כג **משניות:** תמורה ב **זהר:** תרומה קלח: **תיקוני זהר:** ל חשוון	10
א	יום רביעי	ב' דראש חודש כסליו עלות השחר (72 דק) ... 4:53 נץ החמה ..... 6:05 סו"ז קר"ש - מג"א ... 7:56 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:43 סו"ז תפילה ..... 9:36 חצות היום ..... 11:22 שקיעה ..... 4:39 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:52	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות נד **ירושלמי:** סנהדרין כג **תוספתא:** בכורות ד **נ"ך:** מלכים ב כד **משניות:** תמורה ג **זהר:** תרומה קלט. **תיקוני זהר:** א כסליו	11
ב	יום חמישי	עלות השחר (72 דק) ... 4:54 נץ החמה ..... 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א ... 7:57 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:43 סו"ז תפילה ..... 9:36 חצות היום ..... 11:22 שקיעה ..... 4:38 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:51	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות נה **ירושלמי:** סנהדרין כד **תוספתא:** בכורות ה **נ"ך:** מלכים ב כה **משניות:** תמורה ד **זהר:** תרומה קלט: **תיקוני זהר:** ב כסליו	12
ג	יום שישי	עלות השחר (72 דק) ... 4:54 נץ החמה ..... 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א ... 7:57 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:44 סו"ז תפילה ..... 9:37 חצות היום ..... 11:22 שקיעה ..... 4:37 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:50 **הדלקת נרות** (40 דק): **3:57** (20 דק): **4:17**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות נו **ירושלמי:** סנהדרין כה **תוספתא:** בכורות ו **נ"ך:** ישעיהו א **משניות:** תמורה ה **זהר:** תרומה קמ. **תיקוני זהר:** ג כסליו	13
ד	שב"ק	שבת קודש פרשת תולדות עלות השחר (72 דק) ... 4:55 נץ החמה ..... 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א ... 7:58 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:44 סו"ז תפילה ..... 9:37 חצות היום ..... 11:22 שקיעה ..... 4:37 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:50 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 5:50**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות נז **ירושלמי:** סנהדרין כו **תוספתא:** בכורות ז **נ"ך:** ישעיהו ב **משניות:** תמורה ו **זהר:** תרומה קמ: **תיקוני זהר:** ד כסליו	14

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ וְעֵד אַשֶּׁר אֵין לוֹ אֶלָּא רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הוּא יַצְלִיחַ מְאֹד - הֵן בְּגַשְׁמִי וְהֵן בְּרוּחָנִי !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)